

M.G. de Koning

ROTSVAST 4

De brief aan de Galaten

Een verklaring van Paulus' brief
speciaal voor jou

INLEIDING

Beste vriend of vriendin,

Ik ben heel blij dat ik je dit vierde deel uit de Rotsvast reeks kan aanbieden. Dit boek is voor jou geschreven. Toen ik het schreef heb ik geprobeerd me een beetje in jouw situatie in te leven. Ik heb gedacht aan jou als iemand die

- óf pas de Heer Jezus kent,
- óf Hem al langer kent,

maar die in beide gevallen de Heiland, die voor jou stierf om jou het leven te geven, beter wil leren kennen.

Tot nu ben je daar nog niet toe gekomen. Het interesseerde je niet echt. Zo'n tijd heb ik ook gekend. Maar nu is daar verandering in gekomen en dat is geweldig.

Het is in de eerste plaats geweldig voor de Heer Jezus. Hij vindt het fijn dat Hij belangrijk voor je is geworden. Dat gaat Hij belonen. Daarom is het in de tweede plaats geweldig voor jezelf. Je zult gaan ontdekken welk een enorme rijkdom je door de Bijbel in je handen hebt gekregen. Je liefde voor de Heer Jezus zal er steeds groter door worden.

Hoe oud je bent doet er eigenlijk niet zoveel toe. Het gaat erom wat jij voor de Heer Jezus bent gaan voelen, wat Hij voor je is gaan betekenen. Dat is de reden waarom jij de Bijbel wilt gaan lezen. Door dit boek wil ik je daar graag bij helpen. Het is bedoeld als een opstapje naar verder onderzoek van de Bijbel.

Ik geef nog een paar praktische tips:

1. Zorg ervoor dat je een goede vertaling van de Bijbel gebruikt. Voor het Nieuwe Testament raad ik je aan de zgn. Herziene Voorhoeve-uitgave te gebruiken. Je kunt die in de boekwinkel kopen of bestellen bij Uitgeverij Medema,

Postbus 113, 8170 AC Vaassen. Het is de beste vertaling van het Nieuwe Testament die ik ken. Het taalgebruik is aangepast aan deze tijd, zonder dat het tekort doet aan de letterlijke vertaling vanuit het Grieks.

2. Ik heb geprobeerd \varnothing te schrijven dat je de Bijbel er wel bij móet gebruiken. Lees dus eerst het betreffende stukje in de Bijbel.
3. Erg belangrijk is zelfdiscipline. Je zult bereid moeten zijn je een beetje in te spannen, er iets voor te doen (of te laten) om de Bijbel beter te leren kennen. Er zullen best wel eens momenten zijn dat je niet zoveel zin hebt om in je Bijbel te lezen. Neem je daarom voor om op de tijd die jij daarvoor het meest geschikt acht iets uit de Bijbel te lezen, zin of geen zin. Om je daarbij te helpen heb ik dit boek in tweeëntwintig stukjes verdeeld, zodat elk stukje, gemiddeld genomen, over zes of zeven verzen gaat. Je zou elke dag zo'n stukje kunnen lezen. Samen met het bijbelgedeelte heb je daar, bij een heel rustig tempo, tussen de tien en vijftien minuten voor nodig. Ik veronderstel dat je, om je lichaam te voeden, langer aan tafel zit. Het voedsel voor je ziel is minstens zo belangrijk. Bij het opbrengen van deze zelfdiscipline heb je na iets meer dan drie weken dan een beetje een indruk gekregen van een schitterende brief uit de Bijbel.

De hele Bijbel is een schitterend boek. Het is mijn gebed dat ook jij daar steeds meer van overtuigd zult raken. Wanneer je vragen hebt laat me dat dan gerust weten.

Ik wens je Gods zegen toe!

Middelburg, april 1999

tel./fax 0118 638458

E-mail: mgde.koning@wxs.nl

Inhoud

Inleiding.....	2
Overzicht van de brief.....	5
1. Inleiding op de brief	6
2. Zegenwens.....	9
3. Er is maar één evangelie	12
4. Paulus, een unieke apostel.....	15
5. Verdediging van het evangelie	18
6. Paulus met en tegen Petrus.....	21
7. De Zoon van God, Die mij heeft liefgehad	24
8. O, onverstandige Galaten!	27
9. Zegen of vloek.....	30
10. Wet en belofte	33
11. Het tijdperk van het geloof	36
12. Van onmondige tot erfgenaam.....	39
13. Het gevaar van terugvallen	42
14. Opnieuw in barensweeën.....	45
15. Eruit, met die valse leraars!.....	48
16. De christelijke vrijheid	51
17. Geroepen om vrij te zijn	54
18. De Geest tegenover het vlees.....	57
19. De vrucht van de Geest	60
20. Draagt elkaars lasten.....	63
21. Wat een mens zaait, zal hij ook oogsten	66
22. Het kruis van onze Heer Jezus Christus.....	69

OVERZICHT VAN DE BRIEF

De indeling van de brief is vrij eenvoudig te maken:

1. Inleiding 1:1 5

2. Geschiedkundig deel 1:6 2:21

In dit deel verklaart Paulus de oorsprong van het evangelie dat hij predikte, zijn roeping en zijn verhouding tot de broeders in Jeruzalem en Petrus.

3. Leerstellig deel 3:1 4:31

In dit deel verklaart hij het onderscheid tussen gerechtigheid uit geloof en gerechtigheid door de wet; ook verklaart hij de betekenis van de wet.

4. Praktisch deel 5:1 6:10

In dit deel gaat hij in op de kenmerken van het nieuwe leven en hoe dat in het leven van de gelovige zichtbaar wordt.

5. Besluit 6:11 18

1. INLEIDING OP DE BRIEF

Lees eerst hoofdstuk 1 en 2.

Doe het ontspannen en aandachtig! Als je ca. 30 min. tot je beschikking hebt, verdient het aanbeveling eerst de héle brief te lezen.

De brief aan de Galaten is in verschillende opzichten een unieke brief. Het is bijvoorbeeld de enige brief die aan een groep gemeenten is geschreven. Het is niet echt duidelijk of deze gemeenten in Noord- of Zuid-Galatië lagen. Het meest aannemelijk lijkt mij dat het gaat om gemeenten in Zuid-Galatië, omdat daar een aantal bekende steden lag: Antiochië, Ikonium, Lystra en Derbe. Over deze steden lees je in Handelingen 13 en 14. Paulus is daar geweest en heeft er het evangelie gepredikt. De brief is ook uniek vanwege de koele toon en krachtige taal die Paulus gebruikt. Na een korte, noodzakelijke inleiding begint hij direct met het aan de kaak stellen van het kwaad waarvoor de Galaten zich hadden opengesteld. In andere brieven heeft hij altijd eerst nog wel een woord van waardering voor het goede dat aanwezig was; pas daarna gaat hij schrijven over de onderwerpen waarvoor vermaning nodig was. Bij de Galaten doet hij dat niet. Hij valt met de deur in huis. Hij heeft haast. Dat heeft te maken met de aanleiding van zijn schrijven. Wat was er aan de hand?

In de gemeenten in Galatië waren mensen gekomen die zeiden dat de gelovigen zich moesten laten besnijden en dat ze de wet moesten houden. Ook zeiden deze mensen dat Paulus niet een echte apostel was. Het erge was niet dat die mensen er waren. Zulke mensen zijn er steeds geweest, ze zijn er ook nu nog. Het erge was dat hun valse boodschap bij de Galatische gelovigen ingang vond. Het is ook erg dat zulke mensen met zo'n valse boodschap nog steeds ingang vinden. Daarom is deze brief ook vandaag nog heel actueel. Misschien ontgaat jou op dit moment nog de verderfelijke van de leer die deze lieden brengen. De Galaten hadden dat blijkbaar ook niet door. Hoe meer we in het onderzoeken van de brief vorderen, hoe duidelijker je dat zult zien.

Een goed middel om je te helpen alvast enig begrip te krijgen voor de houding die Paulus hier aanneemt, is een vergelijking van de

brief aan de Galaten met twee van de voorgaande brieven van Paulus. Ik bedoel de brief aan de Romeinen en de eerste brief aan de Korinthiërs. (Ik neem aan dat je die brieven al enigszins hebt bestudeerd.) Het zal je dan bekend voorkomen als ik zeg dat Paulus in zijn brief aan de gelovigen in Rome schrijft over het evangelie als enige mogelijkheid voor een zondaar om voor God gerechtvaardigd te worden. De zondaar wordt gerechtvaardigd op grond van geloof.

In Galaten schrijft hij ook over rechtvaardiging op grond van geloof. Alleen schrijft hij hier aan gelovigen die ertoe neigden deze geweldige waarheid van zijn kracht en zegen te beroven door de wet weer in hun leven in te voeren. Wie dat doet, tast de volmaaktheid van het werk van Christus aan. In een gloedvol betoog schrijft Paulus in deze brief een glasheldere verdediging van de rechtvaardiging op grond van geloof alleen, zonder werken van de wet. Hij toont op niet tegen te spreken wijze aan hoe onverenigbaar wet en genade zijn, en hoe geloof en wet als middelen om voor God gerechtvaardigd te worden elkaar volledig uitsluiten. De brief aan de Galaten is dan ook een indrukwekkende, onmisbare aanvulling op die aan de Romeinen.

Als we de brief aan de Galaten vergelijken met die aan de Korinthiërs wordt nog iets duidelijk. De gemeente in Korinthe was niet wat je noemt een voorbeeldgemeente. Ja, wel een voorbeeld, maar dan in hoe het niet moet. In Paulus' brief aan hen moest hij heel wat zaken noemen die niet deugden en hen daarover vermanen. Er werd daar zelfs een zonde getolereerd die je onder de heidenen niet eens vond. Toch is Paulus in die brief niet zo scherp van toon als in zijn brief aan de Galaten. In Korinthe lag de fout voornamelijk bij het gedrag van de Korinthiërs. Ze leefden heel slordig, ze hadden nog niet al hun heidense praktijken veroordeeld. Hun gedachten over het praktische christelijke leven waren nog niet voldoende gevormd door de kennis van Gods gedachten. In zijn brief aan hen doet Paulus er alles aan dat te corrigeren. Er is geen enkele toegeeflijkheid voor hun zondige praktijk, maar toch merk je dat hij hun tijd wil geven zaken te veranderen. Hij begint zijn brief zelfs met zegenwensen en dankzegging.

Voor de Galaten heeft hij een uiterst beknopte zegenwens en geen dankzegging. De reden daarvan is dat de Galaten zich hadden opengesteld voor een ander evangelie dan het evangelie van Christus dat hij hun had gepredikt en dat ze hadden aangenomen. Dit andere evangelie was een vermenging van geloof en houden van de wet en

betekende een rechtstreekse aantasting van de volmaaktheid van het werk van Christus. Christus en zijn werk zijn in het geding. Vandaar de koele toon die hij gebruikt in deze brief en het krachtige protest dat hij laat horen. Wij zijn veel sneller overtuigd van de verkeerde praktijken die in Korinthe werden gevonden, dan van de verkeerde leer waarmee de Galaten zich hadden ingelaten. Paulus niet. We mogen God dan ook dankbaar zijn dat hij zijn knecht Paulus deze brief heeft laten schrijven. Daardoor kunnen ook wij vandaag het kwaad naar zijn ware inhoud beoordelen en ermee handelen zoals God het wil.

Lees nog eens hoofdstuk 1 en 2.

Verwerking:

Waarom trekt Paulus in deze brief zo fel van leer tegen de Galaten?

2. ZEGENWENS

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 1 vers 1 tot en met 5

Paulus begint met een uitvoerige onderstreping en verdediging van zijn apostelschap. Ik heb in het vorige stukje al even gezegd dat er mensen waren die hem als apostel onderuit wilden halen. Dat was heel slim bedacht. Want als de Galatische gelovigen gingen twijfelen aan zijn apostelschap, zouden ze ook gaan twijfelen aan de boodschap die hij had gebracht. Ze zeiden bijvoorbeeld dat Paulus niet een echte apostel was omdat hij niet bij de twaalf apostelen hoorde die met de Heer Jezus op aarde waren opgetrokken. Daarom gaat Paulus hier heel duidelijk uiteenzetten hoe dat met zijn apostelschap zit.

In feite is zijn apostelschap een hoger apostelschap dan dat van de twaalf. Die waren door de Heer Jezus geroepen om apostel te zijn toen Hij op aarde was; Paulus was als apostel geroepen door de Heer Jezus toen Hij in de hemel was. De bron, de oorsprong van zijn apostelschap ligt niet op aarde, maar in de hemel. Dat bedoelt Paulus als hij zegt 'niet vanwege mensen'. In Handelingen 9 kun je lezen hoe dat gegaan is. Maar hij zegt er nog iets bij: 'ook niet door een mens'. Daarmee bedoelt hij dat, na zijn roeping door de Heer, geen mens hem als apostel heeft aangesteld of zijn apostelschap officieel heeft bevestigd. Mensen hebben dus niets te maken gehad met zijn roeping en bevestiging tot apostel. Het was allemaal gebeurd 'door Jezus Christus en God de Vader'. Hij beklemtoont dus in het eerste vers direct dat hij voor zijn dienst van geen mens afhankelijk is. In wat Paulus hier van zichzelf zegt, ligt een belangrijke aanwijzing opgesloten. Iedere gelovige heeft een gave van de verheerlijkte Heer gekregen (Efeziërs 4 vers 7). De gewoonte die in bijna de gehele christenheid heeft postgevat, om mensen op een officiële of officieuze manier in de bediening van enige gave te stellen of uit te zenden, gaat in tegen de aanwijzingen die de Schrift hier geeft.

In deze vijf inleidende verzen worden de Heer Jezus en de Vader samen drie keer genoemd. Hieruit blijkt de Godheid van de Heer Jezus en zijn één- zijn met de Vader. Toch worden Zij heel duidelijk in hun werk onderscheiden. De eerste keer (in vers 1) zie je

dat de Heer Jezus stierf en dat de Vader Hem opwekte. De toevoeging 'die Hem uit de doden heeft opgewekt' onderstreept nog eens dat we te doen hebben met een volbracht en door God aanvaard verlossingswerk. Het betekent een loochening van dat werk als de wet weer een plaats zou krijgen in het leven van de christen. En er is nog iets dat zij op het spel zetten. Paulus staat niet alleen in de verdediging van de waarheid. Een aantal broeders dat bij hem is, is het volledig met hem eens. Het moet de Galatische gelovigen duidelijk worden dat zij, door hun openstaan voor de dwaling, het gemeenschappelijk geloof van de heiligen verloochenden. Al met al wordt nu al duidelijk hoe ernstig de situatie in de gemeenten in Galatië was. De wens van de apostel dat zij genade en vrede zouden ontvangen is ook in andere brieven te vinden. Maar hier is die wens te meer van belang, omdat genade zo duidelijk tegenover de wet staat en vrede zo duidelijk tegenover de vloek van de wet.

In deze wens worden de Heer Jezus en de Vader voor de tweede keer genoemd (vers 3), alleen in omgekeerde volgorde. Genade en vrede zijn alleen bij Hen te vinden (en niet in de wet). Zij zijn de bron. Lag in vers 1 de nadruk op het werk van de Vader, nu ligt de nadruk op wat de Zoon deed. Het is treffend te zien hoe Paulus zich één maakt met de Galaten als hij zegt dat de Heer Jezus Zichzelf gegeven heeft voor ónze zonden. Hij zegt niet júlle zonden of míjn zonden. Bovenal is het treffend dat de Heer Jezus niets minder gaf dan Zichzelf. Alleen Hijzelf en zijn werk zijn in staat om de harten van dwalende gelovigen weer op het juiste doel te richten. Onze zonden zijn weg, maar dat is niet het enige. Zijn werk had niet alleen tot doel ons van onze zonden te verlossen, hoe geweldig dat ook is. Hij heeft ons ook willen 'trekken uit de tegenwoordige boze eeuw'. Met 'boze eeuw' wordt bedoeld: alle boze invloeden en neigingen die in de wereld aanwezig zijn en waardoor de satan de mensen in zijn macht houdt.

Er is veel te weinig besef bij Gods kinderen hoe radicaal de scheiding is tussen de gelovige en de wereld waarin hij leeft, het gevolg van wat de Heer Jezus deed op het kruis. Wie weer iets van de wereld in zijn leven toelaat, haalt het werk van Christus naar beneden. Verderop in de brief zul je zien dat het weer invoeren van de wet betekent dat je je weer gaat gedragen alsof je nog tot deze 'boze eeuw' behoort. En dat terwijl het doel van het werk van de Heer Jezus juist was om je daaruit te trekken. Elke gelovige die zich dat realiseert,

zal op zijn hoede zijn dat niets van die invloed ingang krijgt in zijn leven.

Daarbij komt dat de Vader het zo heeft gewild. In het doel (aangegeven door het woordje 'opdat' in vers 4) van wat de Heer Jezus deed zien we voor de derde keer de Vader en de Zoon samen (vers 4). De Vader wil een volk voor Zichzelf hebben, een volk dat tot in alle eeuwigheid Hem de heerlijkheid geeft. De wet en alles wat daarmee samenhangt, staat daar haaks op en wie de wet weer toelaat in zijn leven verliest de wil van de Vader uit het oog. Je ziet dus dat Paulus reeds in de eerste verzen de positie van de christen in zijn eenvoudigste vorm aan de Galaten voorhoudt. Deze positie gaat van de wil van de Vader, via het werk van de Heer Jezus naar de eeuwige heerlijkheid. God en de Heer Jezus willen dat wij daar nu al het genot van hebben. Paulus sluit zich daarbij aan en zet zich in deze brief daarvoor in. Het 'amen' aan het eind van deze inleidende verzen getuigt daarvan. Laten jij en ik van harte daarmee instemmen.

Lees nog eens Galaten 1 vers 1 tot en met 5.

Verwerking:

Wat leer je in deze verzen allemaal over de Vader en de Zoon?

3. ER IS MAAR ÉÉN EVANGELIE

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 1 vers 6 tot en met 12

Paulus is heel erg verontwaardigd over het feit dat de Galaten op het punt stonden een vals evangelie aan te nemen. Zoals uit de aanhef van andere brieven blijkt, was het zijn gewoonte om een brief te beginnen met enkele woorden van lof en dank. Hier is daar geen sprake van. De ernst van de zaak gebiedt hem dat hij met de deur in huis valt en zonder omwegen de aanleiding van zijn schrijven naar voren brengt. Het ging om niets minder dan het opgeven van Godzelf. God had hen geroepen. Zij hadden daarin de genade van Christus erkend. Nu kwamen er mensen met 'een ander evangelie, dat geen ander is'. Paulus stond er perplex van dat ze zo snel en zo gemakkelijk waren over te halen om daarnaar te luisteren. Als hij zegt 'een ander evangelie' bedoelt hij daarmee een evangelie dat een vermenging is van wet en genade. Dat is een ander evangelie dan hij gepredikt heeft. Maar omdat er slechts één evangelie is, bestaat er niet zoiets als een ander evangelie. Een evangelie waarin wet en genade bij elkaar worden gedaan en met elkaar worden verbonden, is helemaal geen evangelie. Wie zich daarvoor openstelt, komt in verwarring. Het is een verdraaiing, een vervalsing, van het evangelie van Christus en staat radicaal tegenover het evangelie dat hij had verkondigd.

Om zijn woorden kracht bij te zetten en aan te geven hoe ernstig deze zaak was, spreekt hij zelfs een vervloeking uit over zichzelf, of een engel, als hij of die engel een ander evangelie zouden brengen dat in strijd was met wat hij eerder had gebracht. Niet de prediker, hoe voornaam of bekend ook, is bepalend, maar wat hij brengt. Dat is nog steeds een heel belangrijke toetssteen. Als je iemand iets hoort zeggen over de Bijbel, kom dan niet onder de indruk van de persoon die spreekt, maar luister naar wat hij zegt. De inhoud van zijn prediking moet kloppen met wat er in de Bijbel staat en jij hebt de verantwoordelijkheid dat te toetsen. Het zuivere evangelie verdraagt niets naast zich. Het is compleet, absoluut en definitief. Er kan niets mee worden vermengd en ook niets aan worden toegevoegd.

Paulus herinnert hen aan wat zij hadden ontvangen, d.w.z. aan wat zij eens en voor altijd hadden aangenomen. Voor de tweede keer en daardoor des te nadrukkelijker, spreekt hij de vloek uit over de bringers van deze verderfelijke leer. Niets minder dan de eeuwige verdoemenis zal het deel zijn van wie zo het werk van Christus aantast. Het gaat niet om onwetenden of dwalenden. Het gaat om mensen die bewust leerden dat de mens zijn werken moest toevoegen aan het werk van Christus. Zij loochenden het werk van Christus niet, maar zeiden dat God in het werk van Christus zijn deel had gedaan en dat de Galaten ook hún deel moesten volbrengen. Paulus bracht een evangelie zonder compromissen. Hij praatte de mensen niet naar de mond. Hij was niet uit op de complimentjes van mensen. Zijn enige bedoeling was God te behagen. Als het behagen van mensen zijn doel was, was hij geen slaaf van Christus. Voor zijn bekering was hij wel bezig mensen te behagen, toen wilde hij populair zijn. Maar populair zijn en Christus behagen sluiten elkaar uit. Je zult dat ook wel merken als je het evangelie aan iemand wilt doorgeven. Christus was niet populair, zijn volgelingen zijn dat ook niet.

Vanaf vers 11 gaat Paulus het unieke karakter van zijn boodschap en zijn apostelschap uitleggen. In vers 1 heeft hij het ook al over zijn apostelschap gehad, maar hij voegt er nu nog meer bijzonderheden aan toe. Wat in vers 11 opvalt is het woord 'broeders'. Dat laat zien dat hij zich nog steeds met hen verbonden weet en dat hij een scheidslijn trekt tussen de Galaten die misleid worden, en de misleiders zelf. Dat geldt ook voor ons! Ook wij kunnen een broeder of zuster alleen dienen als wij onze familieband in het geloof met hem of haar bewust zijn.

Voordat Paulus de ware bron van het evangelie dat hij verkondigd had, laat zien, noemt hij drie bronnen die als oorsprong van het evangelie ter zijde worden gezet. Hij spreekt over 'niet is naar de mens' en over 'niet van een mens ontvangen of geleerd'. Dat het 'niet is naar de mens' wil zeggen dat het evangelie niet is aangepast aan de natuurlijke of vleeselijke mens; het wil ook zeggen dat het in geen enkel mensenhart is opgekomen. Het komt immers uit het hart van God? Dat hij het niet 'van een mens heeft ontvangen' wil zeggen dat mensen geen bemiddelende rol hebben gespeeld; zij hebben hem dat evangelie niet toevertrouwd. Hij heeft het immers van Godzelf gekregen? Dat hij het, ten derde, niet van mensen heeft 'geleerd', wil zeggen dat geen mens hem onderwijs in dit evangelie heeft gegeven. Het is immers Godzelf Die hem de rijke inhoud van dit evangelie heeft

laten zien? Jij en ik en de meeste andere christenen hebben het wel van andere mensen ontvangen en geleerd. Paulus had het rechtstreeks van de Heer.

Het gaat er hier om dat het evangelie niet uit het gebied, de leefwereld, van mensen kwam. De blijde boodschap was niet in de hersenen van een mens ontstaan, ook Petrus had het hem niet meegedeeld en het stamde ook niet uit het Oude Testament. Zijn ware bron was 'door openbaring van Jezus Christus'. Die 'openbaring' kan slaan op wat er gebeurde toen hij op weg was naar Damascus, waar de Heer Jezus Zich aan hem openbaarde. Die 'openbaring' kan ook slaan op wát de Heer Jezus hem heeft laten zien, dus op de inhoud van het evangelie. In elk geval is de verheerlijkte Heer de ware bron van zijn evangelie. Toen Paulus Hem zag, zag hij de hele inhoud van het evangelie, want Christus is het evangelie.

Lees nog eens Galaten 1 vers 6 tot en met 12.

Verwerking:

Welke zekerheid heb je dat het evangelie dat jij hebt aangenomen ook het zuivere en enige evangelie is?

4. PAULUS, EEN UNIEKE APOSTEL

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 1 vers 13 tot en met 24

In vers 13 en de volgende verzen gaat Paulus het bewijs leveren dat zijn evangelie en apostelschap niet een menselijke, maar een Goddelijke bron hebben. In vers 13 getuigt hij van zijn haat voor de christenen; in vers 14 vertelt hij over zijn fanatieke ijver als Jood; in vers 15 en 16 komt God zijn leven binnen; en in vers 16 tot en met 24 beklemtoont hij dat zijn apostelschap los staat van dat van de twaalf apostelen. Hij vertelt iets over zijn leven vóór, bij en ná zijn bekering. Zijn 'vroegere wandel in het Jodendom' maakte van hem een vervolger en verwoester van de gemeente van God. Met dit getuigenis veroordeelt Paulus de neiging van de Galatische gelovigen om terug te keren naar dát wat Paulus op die weg had gebracht. Het is altijd zo geweest en het is nog steeds zo dat een mens die tot wetticisme vervalt, een vervolger wordt van iemand die uit genade wil leven.

Achter de terreurdaden van Paulus zat zijn fanatisme voor de Joodse godsdienst. Hij wist al voor zijn bekering dat een combinatie van wet en genade onmogelijk is. Alleen bekeek hij het toen van de kant van het Jodendom en de wet. Hij was doorkneed in het Jodendom. Hij wist alles van het Judaïsme waarheen de Galaten wilden terugkeren. Het moest zijn lezers duidelijk zijn dat een mens zoals hij geweest was voor zijn bekering, zich nooit door enig ander mens zou laten overtuigen van het verkeerde waarmee hij bezig was, zelfs niet door de apostel Petrus. Zijn bekering kon alleen het werk van Gods genade zijn. Daarom staat er ook 'toen het God behaagde'. Dat God in zijn leven ingreep, was niet door hem gezocht en hij had het ook niet verdiend. Zijn redding kwam uitsluitend van God. Alles wat hij voor zijn bekering geweest was: zijn afstamming, opvoeding, bezigheden, het diende alles als voorbereiding voor de bijzondere roeping die hij door Gods genade zou ontvangen. Hierin komt op een schitterende wijze Gods voornemen tot uiting. God wist wat Hij met deze man wilde doen. Dat wil niet zeggen dat God de zonden van Paulus heeft gewild of zelfs bewerkt. God is nóóit de Bewerker van de zonde. God staat erboven. Hij kan iemand door zijn verleden gebruiken voor een taak die bij dat verleden aansluit. Dat doet Hij met

Paulus en dat doet Hij nog steeds met mensen vandaag. Hij wil dat ook met jou!

Het uitgangspunt voor Paulus' dienst is de openbaring van Gods Zoon in hem. Er staat niet 'aan' hem, maar 'in' hem. Dat wijst op de innerlijke en innige verbinding die bij de bekering tussen de gelovige en de Heer Jezus ontstaat en daarna blijft voortbestaan. Die verbinding komt tot uiting in de woorden die Paulus bij zijn bekering te horen kreeg: 'Saul, Saul, waarom vervolg je Mij?' (Handelingen 9 vers 4). Hij vervolgde de gelovigen, de leden van de gemeente van God, maar dat betekende dat hij in wezen het Hoofd van de gemeente, de Heer Jezus, vervolgde. De Heer Jezus en de gemeente zijn één.

In de benaming 'Zoon' ligt de hele rijkdom van het evangelie opgesloten. Het was de inhoud van zijn allereerste prediking (Handelingen 9 vers 20). Er wordt een Persoon verkondigd, niet een leer. Deze Persoon is de eeuwige Zoon. Daarom kan de verkondiging niet beperkt blijven tot Israël, maar moeten ook de volken van Hem horen.

Na zijn bekering bezoekt Paulus niet de 'geestelijke top' in Jeruzalem. Hij zocht de eenzaamheid in Arabië, waarschijnlijk in een woestijn, om alleen met God te zijn. Hij wilde door God onderwezen worden voor de dienst die hij moest gaan uitoefenen. Ieder die de Heer wil dienen heeft zijn 'Arabië' nodig. Dat was zo bij Mozes, bij David, bij Elia en bij vele andere mensen uit de Bijbel. Dat is ook zo bij jou. Je krijgt je gave en opdracht van de verheerlijkte Heer. Je wordt door Hem onderwezen door het lezen van zijn Woord en het gesprek met Hem in het gebed. Als er werkelijk een bediening van de Heer is, zal de gemeente dat erkennen. Zoals het met Paulus en anderen uit de Bijbel is gegaan, is heel wat anders dan het in de dienst stellen nadat een opleiding aan een bijbelschool of een theologische faculteit met een diploma is afgesloten. Paulus is na zijn bekering drie jaar in Arabië en Damaskus bij God 'op school' geweest. Pas daarna gaat hij voor een kort bezoek naar Jeruzalem om met Kefas (dat is Petrus, zie Johannes 1 vers 42) kennis te maken. Van de andere apostelen heeft hij alleen Jakobus gezien. Alles wijst erop dat er van een erkenning, opleiding of taakstelling door de twaalf geen sprake is geweest.

Nu Paulus op dit punt in het verhaal van zijn levensloop aangekomen, spreekt hij een ernstige bezwering uit. Hij doet dat om te benadrukken dat alles wat hij tot nu toe heeft verteld de zuivere waarheid is. Vervolgens maakt hij melding van een verblijf in Syrië en

Cilicië, waar hij mogelijk tien of meer jaren heeft doorgebracht. Waarschijnlijk maakt hij hiervan melding om aan te geven dat hij gedurende langere tijd geen contact met de apostelen in Jeruzalem heeft gehad. Ook met de Judese gemeenten 'die in Christus zijn' had hij geen contact. Die gemeenten hadden hem niet gezien, maar ze hadden wel gehoord van het evangelisatiewerk dat hij (ongetwijfeld) in Syrië en Cilicië deed. Daarvoor verheerlijkten zij zelfs God. Op deze wijze stemden zij ermee in dat hij de zuivere, onvervalste boodschap van het evangelie predikte. Opnieuw een les voor de Galaten (en voor ons): de waarheid van het evangelie werkt uit dat God wordt verheerlijkt; dat staat tegenover de uitwerking van een evangelie dat vermengd is met de wet: daardoor wordt de mens verheerlijkt. Ik hoop dat God wordt verheerlijkt in alles wat jij en ik voor de Heer mogen doen en niet wijzelf.

Lees nog eens Galaten 1 vers 13 tot en met 24.

Verwerking:

Openbaring en opdracht horen bij elkaar. Hoe laat de Heer Zich aan jou zien en welke invloed heeft dat op jouw taak?

5. VERDEDIGING VAN HET EVANGELIE

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 2 vers 1 tot en met 5

In hoofdstuk 1 heeft Paulus duidelijk gemaakt dat zijn apostelschap geheel onafhankelijk van dat van de twaalf apostelen tot stand was gekomen. In hoofdstuk 2 toont hij aan dat de twaalf uitdrukkelijk zijn bijzonder apostelschap voor de heidenen wél erkennen. Dat was gebeurd tijdens het bezoek aan Jeruzalem, veertien jaar na zijn vorige bezoek. De aanleiding voor dit bezoek moet je zoeken in Handelingen 15. Je leest daar over een bespreking in Antiochië die georganiseerd was vanwege de twistvraag of de gelovigen uit de heidenen de wet moeten houden. Dat is precies het onderwerp waarover Paulus aan de Galaten schrijft. Vers 1 van Handelingen 15 zet de toon: uit Judéa waren mensen naar Antiochië gekomen die de gelovigen voorhielden dat ze, om behouden te kunnen worden, besneden moesten worden. Deze leer is volledig in strijd met het evangelie van God dat Paulus predikte. Men voegde aan dat evangelie iets toe en dat kan en mag niet. Vandaar dat Paulus en Barnabas daar tegenin gaan. Dan wordt besloten dat deze twistvraag in Jeruzalem moet worden behandeld. Paulus en Barnabas en nog enkele anderen zullen hierover met de apostelen en oudsten gaan praten.

Dit geschil moest in Jeruzalem en niet in Antiochië worden beslist. In Jeruzalem, waar de apostelen en de gemeente nog in veel opzichten de wet hielden, moest de vrijheid van de gelovigen uit de heidenen worden erkend. Anders zou het gevaar groot zijn geweest dat er twee soorten gemeenten waren ontstaan: een gemeente die de wet vasthield, zoals in Jeruzalem en een gemeente die vrij was van de wet, zoals in Antiochië. Gelukkig heeft God dat verhoed. De gemeente is een eenheid en alle plaatselijke gemeenten behoren in eenheid te handelen. Dat er in de loop van de tijd zelfs al heel spoedig na het ontstaan van de gemeente toch verdeeldheid is gekomen, is het gevolg van het loslaten van Gods Woord. Los van elkaar staande plaatselijke gemeenten met ieder een eigen invulling van de waarheid is niet naar Gods gedachten.

Dat Paulus tegen de Galaten zegt dat hij 'op grond van een openbaring' naar Jeruzalem ging, lijkt in tegenspraak met wat in Handelingen 15 vers 2 staat. Het zijn echter twee kanten van dezelfde zaak. Ik kan iets doen omdat ik weet dat het de wil van God is, terwijl ik op die manier tegelijk het advies van broeders, met wie ik daarover heb gesproken, opvolg. Als Paulus in Jeruzalem is aangekomen, zoekt hij eerst broeders op die een verantwoordelijke positie te midden van de gelovigen innemen. Hij doet dat niet om hun te vragen of hij het wel goed heeft gedaan; ook niet om het evangelie ter discussie te stellen. Hij was volkomen overtuigd van zijn zaak, maar hij was uit op de medewerking van de twaalf in de verdediging ervan. Als zij instemden met de inhoud van zijn prediking zou de gemeente in Jeruzalem gespaard blijven voor verdeeldheid en zou de eenheid met de gemeenten van de heidenen bewaard blijven. Zijn werk zou dan niet tevergeefs zijn geweest.

Om zijn woorden kracht bij te zetten had hij Titus als een soort 'test' meegenomen. Titus was een Griek, een heiden dus. Het lijkt erop dat er druk is uitgeoefend om hem te besnijden, maar dat dit geen eis van de gemeente te Jeruzalem was geweest. Hierdoor was wel een praktijkgeval aanwezig ter ondersteuning van zijn prediking dat iemand als gelovige wordt erkend, zonder dat de eis van het houden van de wet hem wordt opgelegd. Het geval van Timotheüs die een Joodse moeder had, lag anders. Paulus besneed hem wel en deed dat om Timotheüs een betere ingang bij de Joden te bezorgen en niet om hem voor Christus te winnen (Handelingen 16 vers 1-4). Maar het feit dat de besnijdenis een voorwaarde zou zijn om behouden te worden, wijst Paulus resoluut van de hand. Voor ons betekent dit dat wij een prediking moeten afwijzen waarin wordt gesteld dat een mens gered wordt door het geloof in Christus plus nog iets, zoals bijv. goede werken of het houden van de tien geboden.

De noodzaak tot verdediging van het evangelie lag bij de binnengeslopen valse broeders, de vijanden van het evangelie. Zij wilden de gelovigen van hun vrijheid in Christus beroven door hen onder de slavernij van de wet te brengen. Want hoe je het ook wendt of keert: wie zich aan de wet wil houden, plaatst zichzelf onder de slavernij van de wet. Petrus noemt in Handelingen 15 vers 10 de wet 'een juk... dat noch onze vaders noch wij in staat geweest zijn te dragen'. Met deze uitspraak en wat hij daar verder zegt, plaatst Petrus zich ondubbelzinnig aan de kant van Paulus. Het is onmogelijk de wet met het evangelie te verbinden zonder de vrijheid die in Christus

Jezus is, kwijt te raken. Daarom wijkt Paulus geen duimbreed voor deze lieden.

Hij verdedigt hier 'de waarheid van het evangelie' als de enige waarheid waarin Gods genade door het volbrachte werk van Christus straalt, een waarheid bestemd voor alle christenen, of ze nu van Joodse of van heidense afkomst zijn. Elke waarde die de mens daaraan meent te moeten toevoegen, verderft die genade. Dat doen de Joden door de wet eraan toe te voegen en dat doen de heidenen door hun filosofieën eraan toe te voegen. Dit laatste zie je in de brief aan de Kolossers, hoofdstuk 1 vers 5 waar ook sprake is van 'de waarheid van het evangelie', terwijl in hoofdstuk 2 vers 8 van die brief gewaarschuwd wordt voor de filosofie (wijsbegeerte). Paulus wilde niet dat dit rijke en unieke evangelie hun ontnomen zou worden. Het mocht onder geen enkele voorwaarde worden prijsgegeven, maar moest als een vast bezit het eigendom van de Galaten (en ook van ons) blijven.

Lees nog eens Galaten 2 vers 1 tot en met 5

Verwerking:

Wat is de aanleiding van de bespreking in Jeruzalem in Handelingen 15 en wat is het resultaat?

6. PAULUS MET EN TEGEN PETRUS

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 2 vers 6 tot en met 14

Paulus is nog steeds bezig de beschuldiging van de valse broeders te ontzenuwen dat er tussen hem en de twaalf apostelen geen overeenstemming zou zijn. Een breuk tussen hem en de apostelen zou natuurlijk koren op de molen van die mensen zijn. Voordat Paulus aantoonde hoe eens zij het met elkaar waren en dat er van een breuk geen enkele sprake was, benadrukt hij nog eens dat hij van de twaalf niets heeft gekregen dat voor zijn prediking noodzakelijk was. Daarom zegt hij ook: 'zij die in aanzien waren, hebben mij verder niets meegedeeld'. Hij bedoelt te zeggen dat de twaalf en ook anderen geen gebrek hadden geconstateerd aan de inhoud van het evangelie dat hij predikte. Zij konden aan zijn boodschap niets toevoegen. Het gezag voor zijn prediking ontleende Paulus aan Christus alleen en niet aan de voorname plaats die de twaalf innamen. Daarmee kleineert hij hen niet. Hij erkent hen op de plaats die zij van God hebben gekregen en zij erkennen de positie die hij van God heeft gekregen. Paulus en de twaalf prediken niet een verschillend evangelie, maar ieder heeft voor de prediking van het evangelie een eigen werkterrein, een eigen publiek van God gekregen. God gaf aan Paulus een taak onder de heidenen, de onbesnedenen, en aan Petrus en de anderen gaf Hij een taak onder de Joden, de besnedenen (zie ook 2 Korinthiërs 10 vers 13). Ook jij hebt van Hem een taak gekregen met een eigen gebied, dat is de omgeving waarin jij je bevindt.

Het moet een prachtig tafereel zijn geweest, die vijf mannen daar bij elkaar. Je ziet ze staan, ze geven elkaar de hand en verplichten zich samen aan de wereld van Joden en heidenen het evangelie te prediken. Dat is een echte 'verbroedering'. Geen jaloezie, geen competitie, maar samen hetzelfde doel nastreven, samen overtuigd van de noodzaak het evangelie te prediken. (Tussen haakjes: vier van deze vijf mannen hebben samen 22 van de in totaal 27 Nieuwtestamentische bijbelboeken geschreven.) Door elkaar de rechterhand te geven, brengen zij de gemeenschap in het werk voor de Heer tot uitdrukking. Van de kant van de Jeruzalemse broeders houdt het ook de erkenning in van de speciale zending van Paulus tot

de volken. Het onderscheid in het werkterrein van Paulus en Petrus is ook van belang met het oog op de kerkgeschiedenis. Hoe vaak wordt niet van Petrus gezegd dat hij het hoofd van de kerk is, terwijl God toch door Paulus zijn kerk (de gemeente) onder de heidenen heeft gesticht. Het claimen van de Rooms-katholieke kerk van Petrus als 'de eerste paus' is dan ook volkomen onterecht. Nadat de werkverdeling is bevestigd, gaan de vijf uit elkaar. Het enige verzoek dat Paulus meekrijgt heeft te maken met een zorg voor de armen. Er wordt hem dus niets gezegd over de verkondiging van het Woord. Hier zie je hoe de grote apostel niet alleen bezorgd was voor de ziel, maar ook voor het lichaam van de medegelovige. In Hebreeëën 13 vers 16 en 1 Korinthiërs 16 vers 2 wordt hetzelfde aan ons voorghouden.

In vers 11 lees je over de derde ontmoeting van Paulus met Petrus (zie voor de eerste 1 vers 18 en voor de tweede 2 vers 1-10). Deze ontmoeting verloopt niet zo vriendelijk als de beide vorige. Je kunt je afvragen hoe het mogelijk was dat Petrus zo ging handelen, dat Paulus hem in het openbaar moest weerstaan. Na wat God hem had laten zien in Handelingen 10, na zijn eigen verklaring in Handelingen 15 en na wat hij in Galaten 2 heeft erkend, is het haast niet te begrijpen dat hij zich onttrekt aan de heidenen en partij kiest voor de Judaïsten. Hij doet dat, zo staat er, 'uit vrees voor die uit de besnijdenis'. In Spreuken 29 vers 25 lees je: 'Vrees voor mensen spant een strik'. Ik hoop dat je jezelf een beetje kent. Hoe vaak doen wij iets wél of juist niet uit bangheid voor wat anderen ervan zullen zeggen? We zullen Petrus maar niet te hard vallen, terwijl we ook dankbaar kunnen zijn voor de duidelijke correctie die Paulus aanbrengt. Paulus heeft door wat er aan de hand is. Net zoals hij geen ogenblik week voor valse broeders, wijkt hij hier niet voor een echte broeder als die dezelfde fout maakt. En dat Petrus in de fout ging, is duidelijk. Eerst is hij blij dat hij met de gelovigen uit de volken kan eten, waarmee hij accepteert dat het onderscheid weg is, zoals hij zelf heeft gezegd in Handelingen 15 vers 9: 'Hij [d.i. God] heeft geen enkel onderscheid gemaakt tussen hen en ons'. Maar nu maakt hij dit onderscheid wel weer door zich af te zonderen.

Hierdoor gebeurt wat in Jeruzalem was voorkomen: er ontstaat een scheuring. Er zijn nu in feite twee gemeenten in Antiochië: één voor heidense en één voor Joodse christenen. Met de verdeeldheid die we vandaag in de christenheid zien, is het niet anders gesteld. Men wil een gemeente naar eigen smaak. Over die verdeeldheid

zouden we net zo verontwaardigd moeten zijn als Paulus hier is. Ze doet geen recht aan de waarheid van het evangelie, ze druist er tegenin.

Bij de houding die Petrus hier aanneemt komt nog iets en dat is dat je de weg van God af nooit alleen gaat. Petrus sleept een flink aantal mensen achter zich aan. Hoe groter aanzien iemand heeft, des te fataler zijn de gevolgen als hij in de fout gaat. Petrus is een waarschuwend voorbeeld. Paulus is een bemoedigend voorbeeld in zijn vastberaden optreden tegen de fout die gemaakt wordt, zelfs al is het door iemand als Petrus. Dat de openlijke terechtwijzing door Paulus bij Petrus geen kwaad bloed heeft gezet, blijkt uit zijn tweede brief die Petrus heeft geschreven. Daar heeft hij het over 'onze geliefde broeder Paulus' (2 Petrus 3 vers 15) en vestigt hij de aandacht van zijn lezers op ál de brieven van Paulus waartoe ook die aan de Galaten behoort. Dat is zeer te prijzen in Petrus en belangrijk voor ons om na te volgen.

Lees nog eens Galaten 2 vers 6 tot en met 14

Verwerking:

Welke opdracht en welk werkterrein heb jij van God gekregen?

7. DE ZOON VAN GOD, DIE MIJ HEEFT LIEFGEHAD

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 2 vers 15 tot en met 21

Paulus richt zich nog steeds tot Petrus als hij zegt: 'Wij, van nature Joden en geen zondaars uit de volken'. Het onderscheid tussen Joden en volken was door God bepaald. Maar welk voordeel had dit onderscheid de Joden opgeleverd? Waren zij, als Gods uitverkoren volk, trouwe dienaars van God geweest? Hadden zij gedaan wat God van hen vroeg in de wet? Nee, juist bij hen was gebleken hoezeer zij de wet hadden overtreden. Daarom moest diezelfde wet hen veroordelen. Op grond van werken van de wet was elk recht op rechtvaardiging verloren. Petrus had dat ingezien en wist dat dus. Hij had daarvan getuigd in Handelingen 15 vers 10. Nu hij dit vergeten leek te zijn, herinnerde Paulus hem daaraan. In een lange zin (vers 16) wil hij Petrus (maar ook de Galaten en ook ons!) ervan doordringen dat geen vlees, dus werkelijk niemand, of hij nu Jood of heiden is, gerechtvaardigd kan worden op grond van werken van de wet. Het gaat daarbij niet zozeer om de tien geboden als wel om alles wat 'wet' genoemd kan worden. Bij 'wet' moet je dan denken aan iets wat een ander je oplegt, maar ook wat je jezelf oplegt. En dat je denkt door het houden of volbrengen ervan God je dan wel goed zal vinden. Maar zo is het niet! 'Een mens', dat wil zeggen iemand van het menselijk geslacht zonder onderscheid naar sekse, afkomst of nationaliteit, kan uitsluitend gerechtvaardigd worden door middel van en op grond van geloof. Een mens kan ook niet gerechtvaardigd worden door geloof en werken samen. Geloof en wet sluiten elkaar uit.

Wat wil dat eigenlijk zeggen: gerechtvaardigd? Iemand die gerechtvaardigd is, is vrijgesproken van elke denkbare aanklacht. Niet omdat er gebrek aan bewijs zou zijn, maar omdat hij gezien wordt als iemand die nooit iets verkeerd heeft gedaan; er rust geen enkele verdenking op zo iemand. Hoe dat kan? Wel, er staat 'opdat wij gerechtvaardigd zouden worden door geloof in Christus'. God spreekt van elke aanklacht vrij ieder die gelooft in Christus als Degene Die op het kruis alle schuld op Zich heeft genomen en die schuld door het

storten van zijn bloed heeft uitgedelgd. God ziet zo iemand als eengemaakt met zijn Zoon. De zonden zijn weg, de zonde is geoordeeld. De zondaar is een kind van God geworden en God ziet hem niet meer als zondaar. God verleent hem zijn eigen gerechtigheid. Zoals je ziet geschiedt dit 'gerechtvaardigd worden' helemaal buiten wat voor handeling van de mens dan ook om. Het is een handeling van God (en geen proces!) op grond van geloof.

Wat gebeurt er nu als iemand, zoals Petrus, Barnabas, de Galaten en tienduizenden christenen vandaag, de wet (weer) willen gaan houden? Men geeft dan twee dingen te kennen. Ten eerste zegt men dat het fout is om de wet op te geven als een middel om gerechtvaardigd te worden; dat is dan een zonde. Ten tweede zegt men, en hoe ernstig is dat!, dat Christus een dienaar van de zonde is. Het is immers Christus Die hen ertoe brengt om de wet op te geven als middel tot rechtvaardiging? Christus brengt hen dus tot de zonde van het opgeven van de wet. Ik hoop dat je dat begrijpt. Paulus werpt die redenering ver van zich weg met een krachtig 'volstrekt niet'. 'Want', zo gaat hij verder, 'als ik eerst iets afbreek, omdat het niet goed was, maar het later toch weer opbouw, omdat het eigenlijk toch wel goed was, dan geef ik aan dat het afbreken verkeerd was'.

Hiermee zegt hij niet dat de wet niet goed is. In Romeinen 7 vers 12 zegt hij duidelijk: 'De wet is dus heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed'. Hoe zou iets dat van God komt slecht kunnen zijn? Wat is er dan niet goed? Het is niet goed om de wet te gebruiken als een middel om gerechtvaardigd te worden. Daar heeft God de wet niet voor bedoeld! De wet is gegeven opdat de mens daardoor zijn zondigheid zou zien en zou erkennen dat hij de dood verdient. Dat is nu precies wat Paulus verder zegt: 'Ik ben voor de wet aan de wet gestorven'. Daarmee erkent hij het doodsoordeel dat in de wet besloten ligt. Tegelijk zegt hij dat de wet vanaf dat moment niets meer over hem heeft te zeggen. Want wat voor effect kan de wet hebben op iemand die gestorven is? Zo iemand kan toch niet meer worden aangesproken met 'gij zult' en 'gij zult niet'?

In het schitterende twintigste vers legt Paulus dan uit hoe hij aan de wet is gestorven en hoe het nu met hem is. Dat geldt ook voor ieder mens die een kind van God is. Ik hoop dat jij dit met je hele hart kunt nazeggen. Hij zegt: wat betreft mijn oude mens, mijn oude 'ik', ben ik met Christus gekruisigd; maar ik heb ook een nieuwe 'ik', dat is mijn nieuwe leven, dat leeft door het geloof; daarom 'leef ik door het

geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven'. Met dit laatste 'ik' bedoelt Paulus het 'ik' van zijn persoonlijke verantwoordelijkheid. In het leven van de gelovige is er steeds een spanningsveld tussen het oude 'ik' en het nieuwe 'ik'. Dat kan niet worden opgelost door tegen het oude 'ik' te vechten, maar door te blijven bedenken dat het oude 'ik' met Christus is gekruisigd. Vervolgens mag je weten dat alle kracht voor het beleven van een rijk geloofsleven te vinden is in de Zoon van God. Hij gaf Zichzelf. Op Hem mag je oog voortdurend gericht zijn. Hij heeft je lief. Ziende op Hem is er altijd kracht om 'voor God te leven'.

Paulus stelt de genade van God niet terzijde. Hoe zou dat kunnen? Het zijn juist de mensen die de wet willen handhaven, die de genade van God terzijde stellen. Misschien zeggen ze zelfs wel dat je genade nodig hebt om de wet te kunnen houden. Maar genade en wet sluiten elkaar uit, net als geloof en wet. Het is Gods oneindige genade die Christus in de dood gaf. Als de wet een middel zou zijn waardoor de mens tot gerechtigheid kan komen (of gerechtvaardigd kan worden) dan was het niet nodig geweest dat Christus gestorven is.

Lees nog eens Galaten 2 vers 15 tot en met 21

Verwerking:

Leer vers 20 uit je hoofd.

8. O, ONVERSTANDIGE GALATEN!

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 3 vers 1 tot en met 7

Paulus begint nu aan het leerstellige deel van de brief. Sommige christenen denken bij het horen van 'leerstellig' al snel aan taaie, droge uiteenzettingen, waaraan je voor de praktijk niets hebt. Laat ik je dan zeggen dat er nooit sprake kan zijn van een goede praktijk, zonder een gezonde 'leerstellige' kennis of opleiding. Zo gaat het in het maatschappelijk leven toch ook? Eerst leren op school, daarna het geleerde toepassen in de praktijk. Daarom is dit deel van de brief van groot belang. En zelfs dit leerstellige gedeelte begint heel praktisch. Paulus gaat enkele vragen stellen om hen aan het nadenken te zetten. Is dat praktijk of niet? Hij gaat tegen hen tekeer, omdat ze zo onverstandig waren geworden. In zijn stem klinkt geen verachting, maar verontwaardiging. Hoe was het mogelijk dat ze in de ban van dwaalleraars waren geraakt? Als ze voor ogen hadden gehouden wat Paulus hun had laten zien toen hij hun het evangelie had verkondigd, was dat niet gebeurd. Je ziet dat het van groot praktisch belang is te blijven bij het heldere, zuivere evangelie.

Als je denkt aan de situatie in de christenheid nu, zou Paulus, denk ik, vandaag tegen veel christenen moeten zeggen: 'O, onverstandige christenen'. Ook voor ons is het nodig telkens opnieuw herinnerd te worden aan de Heer Jezus als de Gekruisigde. Zeven keer wordt in deze brief over het kruis gesproken. Het neemt een centrale plaats in om de dwaling die bij de Galaten ingang had gekregen, te bestrijden. Wie zijn toevlucht tot het kruis heeft genomen, heeft bewust de plaats van smaad en verwerping ingenomen; zo iemand heeft gezegd dat er van hemzelf geen enkel heil meer was te verwachten.

In de tweede vraag valt een zekere ironie te bespeuren, omdat het antwoord op de vraag zo vanzelfsprekend is. Natuurlijk was de Heilige Geest in hun leven gekomen, uitsluitend op grond van het geloof dat hun gepredikt was en dat zij hadden aangenomen. Paulus betwijfelt niet of ze de Geest ontvangen hadden. Dat stond voor hem vast. Hij wil alleen aantonen dat de Geest en het geloof bij elkaar horen en niet de Geest en de wet. Ze hadden de Geest niet door

eigen inspanning ontvangen. Iemand ontvangt de Heilige Geest als hij het evangelie van zijn behoudenis gelooft en daarin rust. Zo iemand weet wie God is, wie de Heer Jezus is, wie hijzelf is, wat de wet is. Hier is voor de eerste keer in deze brief sprake van de Heilige Geest. Hij woont in de gelovige op aarde. In hoofdstuk 2 vers 20 gaat het om iemand in de hemel. De Heer Jezus als Mens in de hemel en God de Heilige Geest op aarde vormen de kern van het christendom. Hieraan kun je zien hoe fundamenteel het betoog van de apostel is!

Voor het antwoord op zijn derde vraag was ook niet veel bedenktijd nodig. Ook deze vraag leidt hij in met een verontwaardigd 'Bent u zo onverstandig?'. Ze hadden de Heilige Geest ontvangen en waren in zijn kracht en onder zijn leiding aan hun geloofsweg begonnen. Hoe konden ze het bedenken dat het vlees het werk van de Heilige Geest zou kunnen afmaken?

Verder moesten ze, zo stelt hij in zijn vierde vraag, nog maar eens terugdenken aan wat ze hadden geleden nadat ze het evangelie hadden aangenomen. Het had hun heel wat gekost. Was dat nu voor niets geweest? Vervolging door de Judaïsten (zie Handelingen 14 vers 1-5) had hun geloof niet aan het wankelen gebracht. Zou dat nu toch gebeuren door de misleiding van deze mensen?

Maar hij blijft vasthouden aan de echtheid van hun geloof. Vandaar zijn vijfde vraag, in vers 5, die aansluit op zijn vraag in vers 2. Daar sprak hij over het eenmalig ontvangen van de Heilige Geest; hier spreekt hij over het doorgaande werk van de Geest. Hij wijst op de onloochenbare bewijzen van de werking van de Geest. De vraag die hij daaraan verbindt is: doet God dat in antwoord op gehoorzaamheid aan geboden of als gevolg van het gelovig aannemen van het evangelie?

Na wat je zou kunnen noemen de subjectieve ervaring in vers 1-5, gaat Paulus in vers 6 over op de objectieve bewijzen van de Schrift. De Schrift blijft de volmaakte toetssteen, of het nu ervaringen betreft, of dat het om de leer gaat. De tegenstanders stelden dat de Galaten zich moesten laten besnijden. Ze beriepen zich daarvoor op Genesis 17. Voor de oorsprong van de besnijdenis zou iedere Jood naar Abraham verwijzen. Paulus' verweer hierop is meesterlijk. Hij verslaat de Judaïsten met hun eigen wapens en breekt zo hun hele leergebouw af. Hij verwijst namelijk naar dezelfde Abraham om aan te tonen dat Abraham geen gerechtigheid bezat op grond van de besnijdenis, maar op grond van geloof. Van nature was Abraham een

zondaar als ieder ander en bezat hij die gerechtigheid niet. Dat hij nu wel gerechtigheid bezat was door dat geloof dat hij al bezat vóórdat hij besneden was (zie Romeinen 4 vers 9 en 10). Het had niets met werken te maken. Integendeel, Abraham deed niets anders dan geloven in wat God gezegd had over een talrijk nageslacht, juist toen er van hemzelf en Sara niets meer te verwachten viel. Zijn geloof rustte in wat God had gezegd. Dat geloof werd hem door God 'tot gerechtigheid gerekend'. Dat wil zeggen: God verklaarde hem rechtvaardig. Daardoor kon hij in verbinding staan met de rechtvaardige God. Allen die zo'n geloof hebben zijn zonen van Abraham. Zij lijken op hem en staan in dezelfde positie voor God.

Misschien is het wel zo dat de brief aan de Galaten pas in onze tijd zijn volle kracht heeft. Bij de Galaten kon het kwaad nog worden geweerd, maar de christenheid heeft zich grotendeels onder de wet geplaatst. Hoe velen menen niet voor God aangenaam te zijn op grond van uiterlijke inzetten, zoals de doop of het horen bij de juiste kerk. Vooral voor hen heeft deze brief een duidelijke boodschap.

Lees nog eens Galaten 3 vers 1 tot en met 7.

Verwerking:

Welke tegenstellingen tref je in deze verzen aan?

9. ZEGEN OF VLOEK

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 3 vers 8 tot en met 14

De valse leraars verwezen naar Abraham als bewijs van hun stelling. Dit was echter volkomen misplaatst. Paulus maakt duidelijk wie de echte zonen van Abraham zijn. Dat zijn niet de Joden die er alleen prat op gingen lichamelijk van hem af te stammen. De echte zonen van Abraham zijn zowel de Joden als de heidenen die hetzelfde geloof als Abraham bezitten. Wie dat geloof bezit, ontvangt de zegen. De zegen bestaat o.a. hierin dat wie gelooft, gerechtvaardigd wordt. Zoals gezegd, betekent dit dat zo iemand door God rechtvaardig wordt verklaard. God geeft als het ware: 'Jij vertrouwt Mij, daarom hoor jij bij Mij; Ik geef jou een plaats in Mijn tegenwoordigheid'. Het was echt een blijde boodschap voor Abraham, toen hij te horen kreeg dat God in hem alle volken zou zegenen met dezelfde zegen die ook hij had gekregen. De zegen was dus niet alleen voor hem persoonlijk, ook niet alleen voor zijn lichamelijk nageslacht, maar voor alle volken.

God deed deze toezegging aan Abraham toen er van het Oude Testament nog geen letter op papier was gezet. Dat heeft Mozes enkele honderden jaren later pas gedaan. Toch staat er: 'De Schrift nu die voorzag... verkondigde'. Hieruit blijkt dat de Schrift en God één en hetzelfde is. Dat maakt de Bijbel zo buitengewoon indrukwekkend. Zij is naar waarheid het Woord van God. Al met al is het duidelijk dat niet de wetsbetrachters, zij die proberen de wet te houden, maar zij die geloven de zegen ontvangen. Zij worden met de gelovige Abraham gezegend en niet met de besneden Abraham. Alle nadruk ligt op geloof, de wet staat daar volkomen buiten.

Maar de tegenstanders zijn nog niet uitgepraat. Goed, zouden zij kunnen zeggen, Abraham is door het geloof gerechtvaardigd; maar de wet is daar later toch wel bij gekomen? Die kun je toch niet wegdenken? Goed, zegt ook Paulus, de wet is er inderdaad bij gekomen. Maar laten we dan eens goed kijken naar de wet. Het is duidelijk dat God in de wet precies aan de mens vertelt hoe Hij gediend wil worden. Gehoorzaamheid is het sleutelwoord. Maar verlangt een mens ernaar zich aan de wet te onderwerpen? Is hij in

staat om de wet te volbrengen? Nee, zegt Paulus in Romeinen 8 vers 7, het vlees 'onderwerpt zich niet aan de wet van God, want het kan dat ook niet'. Maar, zo kan een volgende vraag zijn, als ik dan gerechtvaardigd ben, nieuw leven heb, dan verlang ik er toch wel naar om me aan Gods geboden te houden? Maar belangrijk is niet of ik ernaar verlang, maar of ik het doe. De wet erkennen en doen horen bij elkaar, met het uiteindelijke doel daardoor voor God aangenaam te zijn en door Hem beloond te worden.

Dat brengt ons tot de vraag of ik in staat ben me te houden aan alles wat God heeft geboden. Wie dat als christen durft te beweren is een leugenaar (1 Johannes 1 vers 8 en 10). En wat als ik er niet in slaag? Zodra ik in één gebod struikel en er dus niet voor de volle 100% in slaag de wet te houden, val ik onder de vloek. De wet toont bij overtreding geen enkel medelijden (Hebreeën 10 vers 28). Er is geen pardon!

Het citaat waarin de vloek wordt uitgesproken over allen die niet volharden, komt uit Deuteronomium 27 vers 26. Daar spreekt Mozes over zes stammen die moesten zegenen en over zes die moesten vervloeken. En wat lees je over de zegen? Niets! En wat lees je over de vloek? Die wordt gedetailleerd uitgesproken met aan het slot het citaat dat hier wordt aangehaald. Dat is veelzeggend. Het citaat wordt ingeleid met de woorden: 'er staat geschreven'. Laat die woorden krachtig op je inwerken. Ze houden de erkenning van het gezag van de Schriften in waarmee je de vijand kunt verslaan. De Heer Jezus deed dat in de woestijn toen de duivel hem verzocht (o.a. Mattheüs 4 vers 4-10). Paulus doet dat hier om de dwaalleer te weerleggen. Het 'er staat geschreven' is de enige waarborg om aan de listen van de duivel te ontkomen.

Paulus haalt nog meer Schriftplaatsen aan. Habakuk heeft al gezegd dat de rechtvaardige op grond van geloof leeft. Op grond van de wet is er slechts oordeel te verwachten. Wet en geloof komen in niets met elkaar overeen. Daarom is het ook een dwaling als iemand het heeft over het houden van de wet 'om die te doen uit dankbaarheid'. Voor het weerleggen van deze dwaling kan het volgende citaat dat Paulus aanhaalt, dienen. Het staat in Leviticus 18 vers 5. Het is niet tegen te spreken dat de christen leeft door zijn gelóóf. Wat heeft het dan voor zin de wet erbij te betrekken? Die is bedoeld om leven te verdienen. En dat leven verdien je alleen als je 'deze dingen', dat is wat de wet zegt, hebt gedaan.

Dat Paulus met zijn betoog de wet niet onderuit haalt, zie je heel goed in vers 13. Daar bevestigt hij op aangrijpende wijze de wet. In wat de Heer Jezus aan het kruis heeft gedaan, zie je het onbarmhartige karakter van de wet. Toen de Heer Jezus op het kruis ('het hout') de zonden op zich nam van ieder die in Hem geloofde en zou geloven, werd Hij tot een vloek. In de Heer Jezus heeft de wet zijn volle uitwerking gehad. Toen Hij leefde hield Hij Zich volmaakt aan de wet en vervulde Hij die. Maar wij zijn niet bevrijd door zijn volmaakte volbrengen van de wet. We zijn vrijgekocht omdat Hij op het kruis de vloek van de wet op Zich nam. Tijdens zijn leven rustte Gods welgevallen op Hem; aan het kruis, in de uren van duisternis, vervloekte God Hem en zo werd Hij een vloek. Daardoor en daardoor alleen zijn wij vrijgekocht van de vloek die wij verdienden. Dat is plaatsvervangende in de ware zin van het woord (zie ook 2 Korinthiërs 5 vers 21). De prijs die Hij betaalde was zijn bloed. Nu Hij de vloek van de wet voor ons heeft afgewend, kan de zegen in heel haar volheid en ongehinderd naar Jood en heiden toestromen. Beiden ontvangen op grond van geloof de Heilige Geest.

Lees nog eens Galaten 3 vers 8 tot en met 14.

Verwerking:

Wat leer je in deze verzen over de wet?

10. WET EN BELOFTE

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 3 vers 15 tot en met 20

Paulus wordt er niet moe van om de Galaten te overtuigen hoe dwaas en gevaarlijk het is om de wet een plaats te geven in hun christen-zijn. Hij gaat nu een vergelijking maken tussen de wet aan de ene kant en de belofte aan de andere kant. Het is prachtig te zien hoe hij hen benadert. Hij begint met het bemoedigende 'broeders', want dat waren zij, ondanks hun openstaan voor de invloeden van de Judaïstische dwaalleraars. Hij laat hun daarmee zijn verbondenheid met hen voelen. Vervolgens doet hij een beroep op hun gezonde verstand en verwijst hij naar het intermenselijk verkeer. Het is toch niet zo, stelt hij, dat je een afspraak met iemand zomaar kunt veranderen? Zeker niet als die afspraak nog eens schriftelijk is vastgelegd en met een officiële handtekening is bekrachtigd. Iedereen die een beetje logisch kan denken, zal zeggen: natuurlijk kan dat niet. Welnu, gaat Paulus verder, aan Abraham werden beloften gedaan en aan zijn zaad.

Op dit punt aangekomen gaat Paulus even in op het zaad van Abraham, voordat hij het verschil tussen de wet en de belofte nader gaat uitwerken. Het woord 'zaad' vraagt enige toelichting. In het meervoud betekent het 'nageslacht' en in het enkelvoud betekent het 'nakomeling'. De toevoeging in Galaten 3 maakt duidelijk dat het om het laatste gaat. Daar komt nog bij dat duidelijk wordt aangegeven wie die nakomeling is, namelijk Christus. In Hem worden alle beloften van God vervuld. Maar Christus was op het moment dat de wet gegeven werd nog niet gekomen. Dat betekent dat de beloften onverkort bleven bestaan. Daarbij komt ook nog dat de wet nota bene meer dan 400 jaar na de belofte is gegeven. Paulus brengt dit argument naar voren om de onzinnigheid aan te geven om de onvoorwaardelijke beloften van God te koppelen aan de wet, waaraan wél voorwaarden zijn verbonden.

Moet je je voorstellen: iemand belooft jou het over een jaar duizend gulden te geven. Dat is mooi, zeg je dan, en je verheugt je, naarmate de tijd vordert, steeds meer op de ontvangst van die duizend gulden. Maar na verloop van tien maanden krijg je ineens van

de gulle belover te horen dat hij eigenlijk een prestatie van je verwacht waardoor je die duizend gulden kunt verdienen. Nu nog mooier, zeg je dan, en je keert je diep teleurgesteld van de mooiprater af. Zo ga je toch niet met elkaar om?! Nou, precies zo is het met de wet en de belofte. Als God beloften doet, maakt Hij die een poosje later niet afhankelijk van prestaties. Je voelt wel aan dat belofte en wet elkaar uitsluiten. Ze hebben niets met elkaar te maken. Daarom staat er ook zo mooi dat God de belofte van de erfenis aan Abraham heeft geschónken. Wat die erfenis inhoudt wordt hier niet verteld. Je mag denken aan de hele uitgestrektheid van het land Kanaán waar Israél tijdens het duizendjarig vrederijk zal wonen. Waar het hier om gaat, is hoe die erfenis wordt verkregen: door de wet of door de belofte. Het mag intussen duidelijk zijn dat ze wordt verkregen door de belofte.

Maar dan is de vraag gewettigd welke functie de wet dan nog heeft. De wet is erbij gevoegd 'ter wille van de overtreding'. Nu moet je goed lezen. Er staat niet 'ter wille van de zonde'. Hoe zou dat kunnen? God geeft niet iets waardoor de mens een zondaar wórdt. De wet maakt juist duidelijk dat de mens een zondaar is, zonder hem te wijzen op een mogelijkheid aan de straf die op de zonde rust te ontkomen. Je kunt het vergelijken met een spiegel die je laat zien dat je vuil bent; maar de spiegel is geen zeep waarmee je die vuiligheid kunt afwassen. Dat kan alleen door het bloed van de Heer Jezus. Dan komt er nóg een verschil tussen de belofte en de wet. Bij de belofte is het zo dat God deze rechtstreeks aan Abraham gaf, zonder tussenkomst van iemand anders. Bij de wet is dat anders. God gaf de wet door bemiddeling van engelen in de hand van nog een middelaar, Mozes. Zo kwam de wet bij het volk. Daarom is de belofte groter dan de wet. De belofte toont een genadige, gevende God, Die onvoorwaardelijk alles op Zich neemt om de belofte te vervullen. De mens heeft daar geen enkele invloed op. Daarom staat er ook 'God is één' wat wil zeggen dat Hij als enige partij alle verantwoordelijkheden op Zich neemt om zijn beloften waar te maken. De wet toont een heilige, eisende God Die de mens houdt aan de verplichtingen die hij op zich heeft genomen.

Na het voorgaande zou de vraag kunnen opkomen of de wet dan in strijd is met de beloften van God. Dat kan natuurlijk niet. Beide komen ze van God en hoe kan God nu in tegenspraak zijn met Zichzelf? Het antwoord op deze vraag is dat ze beide een verschillende kant van God voorstellen. De wet toont ons Gods gerechtigheid en de belofte laat Gods genade zien. Het is nooit Gods

bedoeling geweest om door de wet leven te geven. De wet kan niet levend maken omdat de mens een verdorven zondaar is. De wet belooft wel leven, maar kan het niet geven. Ze maakt zichtbaar wat er in het hart van de mens is. Daarom kan er gezegd worden dat de Schrift alles onder de zonde heeft besloten. Je leest bijvoorbeeld in Romeinen 3 vers 9 20 over de zondigheid van de mens. Wie zich zijn zondigheid bewust is of wordt, kan bij God terecht voor vergeving. Dan komen de Heer Jezus en het geloof in Hem binnen het gezichtsveld. De wet of de Schrift stelt zonder enige mogelijke tegenspraak de verdorvenheid van elk mens vast. Het doel daarvan is (het 'opdat' van vers 22) dat de mens zijn toevlucht neemt tot het geloof in Jezus Christus. Daarbij is geen onderscheid. De belofte ligt klaar voor 'hen die geloven'.

Lees nog eens Galaten 3 vers 15 tot en met 22.

Verwerking:

Noem enkele verschillen tussen de wet en de belofte.

11. HET TIJDPERK VAN HET GELOOF

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 3 vers 21 tot en met 29

In dit gedeelte gaat Paulus twee tijdperken tegenover elkaar plaatsen. Het ene tijdperk is dat van het geloof, dat wil zeggen de periode waarin God met de mens omgaat op grond van geloof. Het andere tijdperk is dat van de wet, dat wil zeggen de periode waarin God met de mens omgaat op grond van het houden van de wet, dus doen wat de wet zegt. Het tijdperk van 'het geloof' is in wezen het christelijk tijdperk, dus de periode van nadat Christus op aarde was gekomen, zijn werk aan het kruis had volbracht en was teruggekeerd naar de Vader. Daarna is de Heilige Geest op aarde gekomen en begon het christendom. Het tijdperk van de wet werd gekenmerkt door strikte inzetten die God aan zijn aardse volk Israël had opgelegd. Voor de Jood was dat een juk, hij leed daaronder als een gevangene. Het benam hem elke vrijheid van handelen, zijn hele leven werd erdoor geregeld. Op straffe van de dood moest hij zich daaraan houden. Aan de andere kant schermde de wet hem af van vermenging met de volken om hem heen (zie Efeze 2 vers 14). Maar het tijdperk van de wet had een beperkte geldigheid. Dit tijdperk liep 'tot op het geloof dat geopenbaard zou worden' (vers 23b), dat wil zeggen dat er met de komst van Christus een nieuw tijdperk zou aanbreken.

Na de wet als een gevangenis te hebben voorgesteld, gebruikt Paulus nog een beeld voor de wet: dat van een tuchtmeester. Bij het woord 'tuchtmeester' kun je best denken aan een oppasser, iemand die toeziet op het lichamenlijk welzijn van een kind dat aan zijn zorg is toevertrouwd. Dat is de functie van de wet. Zij ziet erop toe dat de mens zich houdt aan de geboden van God die hem zijn gevegen om daardoor het leven te verkrijgen. Maar omdat de mens verdorven is en de wet niet kan houden, ontstaat er in de mens het verlangen naar een Bevrijder. De wet wijst niet de weg naar Christus; in die zin mag je vers 24 niet lezen. De wet wijst ons erop dat we onverbeterlijke zondaars zijn die vallen onder het oordeel van God. Wie zich dat gaat realiseren, zoekt naar een oplossing om te ontkomen aan dat oordeel. God heeft die oplossing klaar in Christus en zijn verzoeningswerk aan het kruis. Nu de Heer Jezus zijn werk aan het kruis heeft volbracht, is

het mogelijk op grond van geloof in Hem gerechtvaardigd te worden. Die mogelijkheid is er alleen door het geloof, nooit meer door de wet, nooit meer door enige inspanning van de mens. God handelt sinds het volbrachte werk van Christus niet meer met de mens op grondslag van de wet, maar uitsluitend op grondslag van het geloof. Daarom kan gezegd worden: 'Maar nu het geloof gekomen is zijn wij niet meer onder een tuchtmeester'. De wet heeft haar tijd gehad. De Galaten moeten hiervan diep doordrongen geraken en in dit besef de leringen van de Joodse dwaalleraars van zich afschudden.

Dan gaat Paulus nog een krachtig argument aanvoeren om te bewijzen dat de wet haar kracht en geldigheid voor de christen heeft verloren. Door het geloof is de christen namelijk in een nieuwe positie voor God gekomen: die van zoon. Ja, je leest het goed: ZOON! Dat is wel even wat anders dan een slaaf te zijn, zoals de positie is van iemand die onder de wet staat of zichzelf daaronder plaatst. Als je eens goed tot je laat doordringen wat het wil zeggen dat je 'uitverkoren bent tot het zoonschap' (Efeze 1 vers 5) hoe zou je dan ooit nog de wet in je leven willen toelaten? Ben je zoon geworden door je te houden aan de wet of door het geloof in Christus Jezus? Het antwoord staat in vers 26. Bedenk daarbij ook nog eens wat je hebt beleden toen je je liet dopen. (Of ben je nog niet gedoopt? Wat houdt je tegen? Je mag me er best over schrijven of bellen.) Als jij je hebt laten dopen, ben je door je doop gevoegd bij een gestorven Heiland (zie Romeinen 6 vers 3 en 4a). In de dood van Christus is elke band met de wet verbroken. Hij heeft de vloek van de wet gedragen (hoofdstuk 3 vers 13) en daarmee het oordeel van de wet weggenomen voor ieder die in Hem gelooft. De wet heeft geen gezag meer over iemand Die gestorven is (de Heer Jezus) en ook niet over ieder die met Hem gestorven is (de gelovige). Dat laatste, dat je met Hem gestorven bent, heb je door je doop beleden. Maar de Heer Jezus is niet in de dood gebleven en jij niet in het watergraf. De Heer Jezus is opgestaan en van jou mag worden verwacht dat je na je doop leeft in verbinding met Hem. Dan zullen de mensen zien dat je Christus hebt aangedaan.

Het klinkt misschien wat oneerbiedig, maar het is te vergelijken met het aantrekken van een nieuwe jas. De mensen zien dat je iets nieuws aan hebt. Voor het vertonen van Christus is je nationaliteit, je sociale of maatschappelijke status of je geslacht van geen belang. Iedereen die gedoopt is heeft Christus aangedaan en behoort nu Hem en niet zichzelf te laten zien. Er is er maar Één Die gezien wordt. Dat

wil niet zeggen dat na de bekering de genoemde onderscheidingen niet meer bestaan. Het gaat om de positie van de gelovigen, zoals God hen ziet in Christus. Maar slaven worden in andere brieven als zodanig aangesproken en vrouwen behoren ten opzichte van hun man de door God voorgeschreven houding in te nemen en dat geldt ook andersom. Zo wil God dat man en vrouw zijn scheppingsorde respecteren in het altijd dragen van kort en lang haar en het niet-bedekken en wel bedekken van het hoofd bij bidden en profeteren (1 Korinthiërs 11 vers 1-16). Ook tijdens de samenkomsten van de gemeente wil God dit onderscheid gehandhaafd zien (1 Korinthiërs 14 vers 34 en 35).

Het laatste vers van hoofdstuk 3 maakt nog eens duidelijk wat eerder al door Paulus is aangetoond. Wie bij Christus hoort is nageslacht van Abraham, want Christus is 'het zaad' van Abraham (vers 16). Voor zo iemand is de belofte dat hij een erfgenaam is. In het volgende hoofdstuk zullen we zien wat dat wil zeggen.

Lees nog eens Galaten 3 vers 23 tot en met 29.

Verwerking:

Welke tegenstellingen tref je in deze verzen aan? Welke zegeningen kom je tegen?

12. VAN ONMONDIGE TOT ERFGENAAM

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 4 vers 1 tot en met 7

Hoofdstuk 4 sluit direct aan op het vorige en in de eerste verzen gaat Paulus nader in op de erfgenaam uit hoofdstuk 3. Hij beschrijft het contrast tussen hen die erfgenaam zijn onder de wet en hen die erfgenaam zijn door het geloof in Christus. De vergelijking tussen een kind en een slaaf maakt duidelijk dat, zolang een kind nog onder het gezag van zijn opvoeders staat, er geen verschil tussen hen is. Een kind kan wel rijke ouders hebben, maar aan al die rijkdom heeft het niets, zolang het niet zelfstandig over die rijkdom kan beschikken. Tot die tijd stond het kind, in vroeger tijden, onder gezag van voogden (die vooral toezagen op de persoon van het kind) en rentmeesters (die vooral over het bezit van het kind waakten). Dat duurde tot de tijd waarop zijn vader hem volwassen genoeg achtte om zelfstandig beslissingen te gaan nemen.

De periode waarin het kind nog niet zelfstandig mag optreden, is te vergelijken met de periode waarin de gelovige leefde voor de komst van Christus. Toen regelde de wet zijn hele verhouding tot God. Er was geen relatie met God als Vader mogelijk en daarmee ook niet een delen in de gedachten van de Vader over het erfgenaam zijn. Die periode van onmondigheid werd gekenmerkt door een zekere vorm van slavernij aan de wet. Wie onder de 'wet' is, wat dat ook moge zijn, is niet vrij. Onder de wet zijn betekent per definitie slavernij, het dragen van een juk, zoals Petrus de wet in Handelingen 15 vers 10 noemt. Paulus gebruikt hier voor de wet de uitdrukking 'elementen van de wereld'. De wet hoort bij de wereld. Immers, de wet was gegeven aan een volk in het vlees, een natuurlijk volk, zonder te vragen naar de geestelijke toestand van dat volk. Nooit is de wet bedoeld geweest om een mens in een betrekking tot God te brengen waardoor hij Hem zou leren kennen als Vader. De wet is bedoeld opdat de mens zichzelf zou leren kennen.

Dat de wet de mens niet tot een kennen van God als Vader heeft gebracht en daardoor tot het bezitten van de erfenis is het duidelijkst gebleken bij het kruis. Het volk, aan wie de wet gegeven was, bracht de Wetgever naar het kruis. Toen was de 'volheid van de

tijd' aangebroken. De wet had zijn tijd uitgediend als de mogelijkheid waardoor het volk alle beloften van God zou kunnen ontvangen. De mens is een zondaar gebleken tot in het diepst van zijn wezen en heeft alle recht op de vervulling van de beloften verspeeld. Maar als de mens zich in zijn volle verdorvenheid heeft geopenbaard, is het moment aangebroken waarop God ten volle gaat openbaren wie Hij is.

God had de wet gegeven door middel van engelen, maar de Zoon geeft Hij Zelf, zonder tussenkomst van wie dan ook. Christus wordt geboren uit een vrouw, omdat ook de zonde door een vrouw in de wereld is gekomen. Hij werd geboren uit een vrouw, maar verwekt door de Heilige Geest, zodat Hij geen zondige natuur had. Hij was altijd in de gestalte van God (Filippi 2 vers 6), maar nam een lichaam aan, een lichaam dat God voor Hem had bereid (Hebreeën 10 vers 5). Dat Hij werd 'geboren uit een vrouw' bewijst zijn waarachtige mensheid. Het bewijst ook zijn waarachtig voorbestaan als God. Wat was er anders voor bijzonders geweest aan het feit dat Hij uit een vrouw geboren was? Het was ook noodzakelijk dat Hij geboren werd onder de wet. Alleen dan kon Hij hen die onder de wet waren vrijkopen. In zijn leven verheerlijkte Hij de wet, want Hij volbracht haar ten volle; in zijn dood droeg Hij de vloek ervan. Maar door zijn trouwe wetsbetrachting had Hij nooit een mens kunnen verlossen. Eerder was zijn houden van de wet een aanklacht tegen ieder mens die de wet overtrad. Hij is geen plaatsvervanger van de zondaar geworden door zijn gehoorzame leven, maar door aan het kruis in de drie uren van duisternis de zonden te dragen van ieder die in Hem gelooft. En het schitterende resultaat van zijn werk aan het kruis is, dat wij de plaats van zonen voor God konden innemen!

Het is goed om even te wijzen op het onderscheid dat er is tussen een kind van God te zijn en een zoon van God. Een kind van God te zijn betekent vooral dat je leven uit God bezit, dat je deel hebt aan zijn natuur (2 Petrus 1 vers 4). De natuur van God is licht en liefde. Dat is wat een kind van God in zijn leven laat zien, hij wandelt in het licht en in de liefde. Zoonschap heeft vooral te maken met een positie, met de waarde die je hebt voor God. Hij wil gemeenschap met zonen. Zonen zijn er voor Hem (Efeze 1 vers 5). Een gelovige is zowel een kind als een zoon. Het heeft niets te maken met een groeiproces, waarin je het stadium van kind zou ontgroeien en zoon zou worden.

Vervolgens verbindt Paulus aan het zoonschap dat God de Geest van zijn Zoon in onze harten heeft uitgezonden. Eerst zond God zijn Zoon, daarna zond God de Geest van zijn Zoon. Hier zie je hoe in dit heilsplan van God de drie personen van de Godheid de zegen van het zoonschap tot stand hebben gebracht. God zond zijn Zoon om ons het zoonschap te geven; Hij zond de Geest van zijn Zoon in onze harten om ons daarvan het bewustzijn en de vreugde te geven. De Heilige Geest wordt hier 'de Geest van zijn Zoon' genoemd. Dat legt de nadruk erop dat zonen van God dezelfde Geest bezitten als dé Zoon van God. Wat de Geest van de Zoon bewerkt in de zonen is hetzelfde als wat de Geest in dé Zoon bewerkt: de bewuste betrekking tot God als Vader. 'Abba' is het woord van vertrouwen waarmee het kind zijn Vader aanspreekt, zoals wij 'papa' tot onze vader zeggen. De Vader verheugt Zich erin als wij zo tot Hem komen. Wie in het bewustzijn als zoon 'Abba, Vader' zegt, kan geen slaaf meer zijn. Zo iemand mag weten dat de Vader alles wat Hij bezit, deelt met zijn zonen. Zij zijn de medeërfgenamen met de Zoon (Efeze 3 vers 6). Dát en niets anders is de plaats die God voor wie zijn zonen zijn, heeft bestemd.

Lees nog eens Galaten 4 vers 1 tot en met 7.

Verwerking:

Noem jij God al 'Abba, Vader'? Wat denk je dat dit voor God betekent? Prijs Hem dat je als zoon een erfgenaam bent.

13. HET GEVAAR VAN TERUGVALLEN

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 4 vers 8 tot en met 15

Paulus heeft in het gedeelte van hoofdstuk 3 vers 1 tot hoofdstuk 4 vers 7 duidelijk gemaakt dat niet de wet, maar alleen geloof in de Heer Jezus de weg tot redding en alle zegen is. Hierop sluit hij nu aan met de heel ernstige waarschuwing om je niet onder de wet te plaatsen of te laten plaatsen. Hij herinnert de Galaten aan de tijd van voor hun bekering. Toen kenden zij de ware God niet en ze waren gevangenen van de afgoden die ze als slaven dienden. In 1 Korinthe 12 vers 2 geeft hij ook zo'n terugblik op het verleden. Het is soms heel goed om even terug te kijken en te zien waar je vandaan bent gekomen. Niet om je weer in het verleden te storten; daarvoor waarschuwt Paulus in Efeze 4 vers 17-19. Maar wel om, als je in je geloofsleven dreigt af te wijken, terug te denken aan het eenvoudige evangelie dat jou verkondigd is en wat je ook hebt aangenomen.

Omdat de Galaten gevaar liepen weer in de afgoderij terug te vallen, kijkt Paulus enerzijds terug naar 'destijds' en anderzijds naar het heden, 'nu'. Wat van nature geen goden zijn want er is maar één God en één Heer (zie 1 Korinthe 8 vers 4-6) – had hun geen nut gebracht. Ze kenden nu de ware God, ze waren met Hem in verbinding gebracht, waren zonen van Hem geworden en mochten Hem 'Abba, Vader' noemen. Dat is heel wat. Maar het is nog groter door God gekend te worden. Dat laat zien dat alles van Hem is uitgegaan. Hij heeft hen aangenomen; Hij heeft hen uitverkoren, nog voordat ze geboren waren; Hij heeft hen geroepen toen ze in slavernij van de zonde en de afgoderij waren. Als je je dat realiseert, hoe bestaat het dan dat je je van Hem afwendt en je keert tot dingen die herinneren aan vroeger?

Nu zul je je afvragen hoe de wet, die eens door God werd gegeven, vergeleken kan worden met een terugkeer naar de afgoderij. Bedenk dan eens het volgende. De wet was vroeger inderdaad door God aan zijn volk gegeven. Door alle voorschriften en inzettingen daarvan na te komen, zou Gods volk de Wetgever eren. Gods volk heeft echter hopeloos gefaald. Maar al zouden ze alle voorschriften en inzettingen zijn nagekomen, dan nog zou hun

verhouding tot God slechts die van een slaaf tegenover zijn meester zijn. Toen kwam de Heer Jezus. Hij heeft alles wat in de wet staat vervuld. Hij neemt als het ware de plaats van de wet in als enige mogelijkheid om tot God te komen, waarbij Hij als Middelaar tussen God en mensen (1 Timotheüs 2 vers 5) oneindig veel meer is dan de wet. Daarmee is de wet als middel om daardoor in verbinding met God te komen terzijde gezet. Nu kan iemand alleen tot de Vader komen door Hem (Johannes 14 vers 6). Wie in zijn verhouding tot de Vader de wet weer een plaats wil geven, grijpt terug naar een middel dat hem opnieuw in slavernij brengt. De wet kan niet in de plaats van Christus worden gesteld, maar kan ook niet een plaats hebben naast Christus.

De wet bestond uit allerlei inzettingen en ceremoniën. Wie zich daaraan weer onderwerpt, geeft eer aan tastbare dingen, uiterlijke inzettingen, die bij de wereld horen. Zolang deze zaken door God geheiligd waren voor het dienen van Hem was het goed daaraan vast te houden. Maar nu in Christus de werkelijkheid is gekomen en God het bestaansrecht van de wet als tuchtmeester heeft opgeheven, staat het gelijk aan een terugkeer naar de wereld, als deze uiterlijke dingen weer een plaats krijgen in het dienen van God. Het zijn daarnaast ook nog eens 'zwakke en arme elementen'. Zwak, omdat de wet met zijn ceremoniën geen enkele kracht bezit een mens van zijn zonden te bevrijden; arm, omdat de wet geen enkele mogelijkheid heeft om rijk te maken. Het evangelie bezit zowel de kracht als de rijkdom voor ieder die zich daaraan in geloof overgeeft.

Paulus noemt enkele dingen die de Galaten onderhielden en waardoor zij lieten blijken hoe ze al in het Judaïsme verzeild waren geraakt. Het houden van allerlei speciale dagen en feesten past de christen niet. Alle christelijke feestdagen en heiligendagen zijn in oorsprong heidense feesten die verchristelijkt zijn. De enige bijzondere dag die de christen kent is de zondag, de eerste dag van de week, de dag van de Heer. Die dag spreekt van het volbrachte en door God aanvaarde werk van Christus. Op die dag mag de gemeente samenkomen om alle grote heilsfeiten te gedenken en bovenal Hem Die het grote werk op het kruis heeft volbracht. De zorg die Paulus uitspreekt dat hij misschien tevergeefs aan de Galaten heeft gearbeid, is in de christenheid helaas bewaarheid. Juist aan het houden van bepaalde dagen is te zien hoezeer in de christenheid het kwaad dat Paulus hier aantoonde is binnengedrongen.

Na deze indringende waarschuwing om niet terug te keren tot de schaduwendienst van de wet, doet Paulus een haast nog indringender en ook emotioneel beroep op hun liefde voor hem. Hij smeekt hun te worden als hij, namelijk vrij van de wet. Tegelijk waakt hij ervoor de indruk te wekken dat hij zich persoonlijk beledigd of gekwetst zou voelen, alsof ze hem persoonlijk onrecht aangedaan zouden hebben. Dat zij zich afwendden van het ware evangelie was zeker een pijnlijke zaak voor hem, maar hij spreekt hen toe met een hart vol liefde en zorg dat verontrust is over de weg die zij tot hun eigen schade gingen.

Hij roept bij hen zijn eerste bezoek in herinnering. Ze hadden hem en de boodschap van het evangelie toen aangenomen, ondanks zijn lichamelijk zwakke voorkomen. Wie hem zag zou eerder hard zijn weggelopen, zo onogelijk zag hij eruit, dan te luisteren naar de boodschap die hij predikte. Toch hadden de Galaten geluisterd en waren niet voor de verzoeking gezwicht om voor hem op de loop te gaan. De heerlijke boodschap van het evangelie die deze man bracht, deed hun zijn uiterlijk vergeten. Ze namen hem aan als een boodschapper uit een andere wereld en gaven hem een ontvangst als ontvingen ze de Heer Jezus Zelf (vergelijk Mattheüs 10 vers 40). Wat hadden ze zichzelf gelukkig geprezen! Maar wat was daarvan over? Wat hadden ze hem ook hun liefde en dankbaarheid bewezen door hun kostbaarste bezit aan hem ter beschikking te stellen. Maar hun houding was veranderd. Dat is het resultaat van hun luisteren naar de valse leraars.

Lees nog eens Galaten 4 vers 8 tot en met 15.

Verwerking:

Wat betekent het voor jou te weten dat God jou kent?

14. OPNIEUW IN BARENSWEEËN

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 4 vers 16 tot en met 23

Paulus is bezig met een emotioneel betoog om de Galaten duidelijk te maken op wat voor een verkeerde weg ze zich bevonden. Hij had hun de waarheid van het evangelie gebracht, niet om hen aan zichzelf te verbinden, maar aan de Heer Jezus. Ze hadden het evangelie omarmd, het in hun hart gesloten. Hoe dankbaar waren ze hem toen geweest. Maar nu waren er anderen gekomen. Die hadden hun verteld dat Paulus hen om de tuin had geleid met zijn evangelie. Die anderen waren heel goed op de hoogte met de wet en Gods geboden van het Oude Testament. Ze zeiden dat Paulus dat voor hen had verzwegen. Paulus had niet het beste met hen voorgehad. Hij was niet hun vriend, maar hun vijand. Ja, ja, zegt Paulus, ik vertel jullie de waarheid waardoor jullie behouden zijn geworden en dan zou ik jullie vijand zijn? Wat Paulus hier overkomt zal ieder ervaren die met de waarheid wil dienen. Zolang je de leer van Paulus naar voren brengt, in aansluiting op de nood waarin iemand zich bevindt, zal die leer dankbaar worden aangenomen, als een gebod van God. Maar als die leer iemand onwaarschijnlijk voorkomt, zoals bijvoorbeeld wat Paulus leert over het zwijgen van de vrouw in de gemeente, dan kan hij zomaar een vrouwenhater worden genoemd, terwijl het ook daar gaat om een gebod van de Heer (1 Korinthiërs 14 vers 34, 37).

Dan wijst Paulus de Galaten op de valse leraars en de manier waarop die zich gedragen. Zij komen en brengen een ander evangelie dat Paulus en de zijnen niet hebben gepredikt (hoofdstuk 1 vers 8, 9; zie ook 2 Korinthiërs 11 vers 4). En daar luisterden ze graag naar. Zij kregen alle ruimte om hun ideeën te spuien. En ijverig dat die lieden waren! Maar, zegt Paulus, let er wel op dat zij een scheiding tussen ons aanbrengen. Wat hun voor ogen staat is dat jullie je voor hen gaan inzetten. Paulus probeert de Galaten te laten zien dat, waar hij hun geestelijk welzijn had gezocht, de valse leraars erop uit waren hen als volgelingen voor zichzelf in te palmen. Zij waren als de Farizeeën die stad en land afreisden om mensen voor hun overtuiging te winnen. Dan konden zij roemen in veel volgelingen. De Heer Jezus spreekt over hen het 'wee' uit (Mattheüs 23 vers 15).

Nu is er zeker ook een goede soort ijver. Die heeft bijvoorbeeld de Heer Jezus laten zien. Hij ijverde voor de eer van Gods huis (Johannes 2 vers 17). Het lijkt erop dat de Galaten deze goede ijver hadden getoond toen Paulus bij hen was. Wat zou het mooi zijn als zij daar ook, tijdens zijn afwezigheid, mee zouden zijn doorgedaan. Maar nee, Paulus voelde hoe de Galaten waren afgeweken van de eenvoudigheid jegens Christus (2 Korinthiërs 11 vers 3). Dat bezorgde hem opnieuw de pijn en de moeite die hij had ervaren toen hij hun het evangelie verkondigd had. In de geest doorleefde hij nog eens de smarten die hij had doorstaan bij zijn worsteling om de zielen van de Galaten te winnen. Toen ging het erom hen te bevrijden uit de slavernij van de afgoden. Nu was het om hen te bevrijden van de wettische en uiterlijke godsdienst van de Joden. Paulus vergelijkt zichzelf hier met een moeder. Wat zijn moederlijke gevoelens belangrijk als je ziet dat een gelovige dreigt af te wijken. Alleen met zulke gevoelens is het mogelijk de ander te winnen. Wat is dit een treffend bewijs van zijn liefde voor hen: hij kon het nog eens opbrengen de pijn van 'de geboorte' te ondergaan. Hij wil er alles aan doen om hen terug te winnen en terug te brengen naar het onvermengde evangelie. Hij spreekt hen aan als 'mijn kinderen'. Hoe moet dat hun harten hebben geraakt.

Zijn enige doel was dat Christus gestalte in hen kreeg. Door de invloed die het wetticisme had gekregen, verdween steeds meer het beeld van Christus uit de Galaten. Alles wat de mens in eigen kracht wil doen om God te dienen, gaat ten koste van het beeld van Christus in zijn leven. Hun afwijken van de waarheid had hem een gevoel van radeloosheid gegeven. Wat zou hij graag bij hen willen zijn! Wat zou hij graag op een liefdevollere toon met hen willen spreken (hoewel hij zijn brief juist schrijft omdat zijn hart boordevol is met liefde voor hen).

Na dit emotioneel pleidooi om hun harten te winnen, doet hij vanaf vers 21 een nieuwe poging om hen tot het inzicht te brengen dat ze verkeerd bezig waren. Nu spreekt hij hun verstand of inzicht aan. In vers 21 wordt twee keer het woord 'wet' gebruikt. De eerste keer betekent dat woord een wettisch beginsel, iets wat je jezelf als wet oplegt. Je kunt jezelf opleggen om je aan de wet van de tien geboden te houden. De tweede keer, het naar de wet luisteren, heeft 'de wet' een ruimere betekenis. Dan betekent dat woord de vijf boeken van Mozes. Je ziet dat aan het voorbeeld dat Paulus uit de wet gaat aanhalen. Hij brengt Abraham naar voren wiens geschiedenis in Genesis staat beschreven. Paulus noemt Abraham,

omdat de dwaalleraars hem ook noemden om hun eis dat de Galaten zich moesten laten besnijden, kracht bij te zetten.

Paulus leidt zijn voorbeeld in met 'er staat geschreven'. Hiermee richt hij de aandacht op het gezag van de Schrift (zie ook Mattheüs 4 vers 4, 7 en 10). Hij wijst dan op Izaäk en Ismaël en hun moeders, van wie hij de namen niet noemt. Het gaat namelijk niet om hun namen, maar om hun posities, want die dragen de moeders over op hun kinderen. Na de positie te hebben belicht, wijst hij op de oorsprong van beide zonen. Ismaël werd door eigenwillig handelen van Abraham geboren, maar Izaäk ontving hij door een belofte van God. Welke geestelijke lessen hieruit door de Galaten en door ons moeten worden getrokken, komt in de volgende verzen aan de orde.

Lees nog eens Galaten 4 vers 16 tot en met 23.

Verwerking:

Ben jij wel eens in zorg over de geloofsontwikkeling van iemand anders? Wat zou je daaraan kunnen doen?

15. ERUIT, MET DIE VALSE LERAARS!

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 4 vers 24 tot en met 31

Wat Paulus in vers 21 en 22 had gezegd, heeft een zinnebeeldige betekenis. Dat wil zeggen, dat deze geschiedenis een diepere betekenis heeft dan je zo op het eerste gezicht zou denken. De Heilige Geest heeft, toen Hij Mozes inspireerde deze geschiedenis op te schrijven, dat juist gedaan omdat die deze diepe betekenis heeft. In 1 Korinthiërs 10 vers 6 en 11 vind je hetzelfde en ook in Romeinen 15 vers 4. Overigens doet het feit dat er in de Oudtestamentische geschiedenissen vaak een diepere betekenis zit, niets af van de historische juistheid van de geschiedenis zelf. Wat is nu die diepere betekenis in wat Paulus hier aanhaalt? De twee zonen van Abraham 'zijn twee verbonden', dat wil zeggen, stellen twee verbonden voor. Je kunt dat zien net als wat de Heer Jezus van het brood zegt bij de instelling van het avondmaal: dit is mijn lichaam. Dat betekent daar ook 'dit stelt mijn lichaam voor'.

Het ene verbond, het eerste, is het verbond dat gesloten is bij de Sinaï. Daaraan doet Hagar denken. Hagar was de slavin van Abraham. Uit haar werd Ismaël geboren. Omdat zij een slavin was, was Ismaël automatisch ook slaaf. Kinderen krijgen de positie van de moeder. Bij de Sinaï is de wet gegeven. Daardoor is het volk Israël in slavernij gekomen. Wie zich onder de wet plaatst, plaatst zich in de positie van slaaf. Het 'tegenwoordige [of aardse] Jeruzalem' is het centrum van de wet en daardoor 'met haar kinderen', dat zijn haar inwoners, 'in slavernij'. Als de Galaten toen, of zoveel christenen nu, zich met de wet inlaten, wil dat zeggen dat zij Hagar als moeder accepteren, dat zij zich willen houden aan het verbond van Sinaï en dat zij zich tot inwoners van het aardse Jeruzalem verklaren. Van de berg Sinaï wordt bovendien als kenmerk nog gezegd dat hij in Arabië lag. Dat stelt nog eens nadrukkelijk vast dat wie zich daarmee verbindt, zich verbindt met een plaats die buiten het land van de zegen ligt, dat is Kanaän. Wie zich met de wet verbindt, is van elke zegen in Christus beroofd (5 vers 4).

Na deze positiebepaling voor ieder die de wet weer een plaats wil geven in het leven van de christen, gaat Paulus over naar de echte

'moeder' van de christen, het vrije, hemelse Jeruzalem. Het is de plaats vanwaar God in genade zijn beloften heeft gegeven en waar de christen zich thuis weet. Dat is zijn 'moederstad'. Daar krijgt hij zijn opvoeding en wordt zijn christelijk karakter gevormd. Het sluit aan op wat in de brief aan de Filippiërs staat: 'ons burgerschap is in de hemelen' (3 vers 20). De grote vraag, ook vandaag in de christenheid, is: door welke moeder word je opgevoed, wat is je moederstad?

Paulus haalt vers 1 uit Jesaja 54 aan om te laten zien wat het betekent te horen bij 'het Jeruzalem dat boven is'. Dit vers is oorspronkelijk bedoeld als troost voor Israël na een tijd van vreemde overheersing. Het bezingt de vreugde aan het begin van het vrederijk, als God zijn volk, dat wil zeggen het overblijfsel dat zich met berouw over zijn zonden tot God heeft bekeerd, weer in zijn gunst heeft aangenomen. Dan zijn ze vrij om van alles te genieten wat God voor hen had bedacht. De betekenis van deze gebeurtenis en de tijd waarin die plaats zal vinden, past Paulus toe op deze tijd en wat er nu met de christen is gebeurd. Waar geen enkel heil van eigen inspanning te verwachten was, slechts onvruchtbaarheid gevonden werd, daar heeft God in genade een wonder verricht en mensen tot bekering gebracht. Net als Izaak waren de Galaten en zijn alle christenen op bovennatuurlijke wijze geboren. Voor de christen geldt dat hij 'niet uit de wil van het vlees, niet uit de wil van een man, maar uit God geboren' is (Johannes 1 vers 13). Het wonderlijke van dit aangehaalde vers uit Jesaja is ook nog dat alle christenen worden toegerekend aan het Jeruzalem dat straks het centrum van het vrederijk zal zijn. Jeruzalem is nu niet met God verbonden. Zij is een vanwege haar ontrouw weggestuurde vrouw (Hosea 1). Zoals reeds gezegd, zal er aan deze situatie een einde komen. Jeruzalem zal dan terugkijken op een tijd dat er uit haar geen vrucht voor God voortkwam. Maar dan zal zij zien dat er in die vruchteloze tijd toch door Godzelf een talrijk nageslacht is verwekt dat Hij haar toerekent. Genade heeft in die tijd van Jeruzalem gemaakt wat God altijd voor ogen heeft gestaan: een stad waardoor Hij in vrijheid zegen naar alle mensen kan laten uitgaan. Het is diezelfde genade waardoor Hij in deze tijd zovelen verlost heeft van het juk van de zonde en in de vrijheid heeft gesteld.

In vers 28 gaat Paulus ervan uit dat de Galaten alleen in uiterlijk opzicht de verkeerde kant opgingen en dat ze de verkeerde leringen nog niet innerlijk hadden aangenomen. Hij spreekt hen aan in de overtuiging dat ze in hun hart echte kinderen van God waren. Daarbij

hoort een leven uit genade alleen. Daarnaast ook consequent leven, betekent vervolging van de kant van mensen die God willen dienen in eigen kracht. Vervolging is onvermijdelijk, omdat leven uit geloof één grote aanklacht is van elke vorm van godsdienst die het eigen presteren op de voorgrond stelt. Maar de zegen van God is nooit te verkrijgen door een soort samenwerking van wet met genade. Alles wat met de wet te maken heeft, moet verdwijnen uit het leven en het denken van de christen. Aan deze oproep is helaas in grote delen van de christenheid geen gehoor gegeven. Velen zijn in handen van de 'verkeerde moeder', waardoor zij voortdurend in twijfel zijn over hun verhouding tot God. En hoe zichtbaar is de invloed van het Judaïsme in de christenheid: overal zie je gewijde gebouwen en er wordt ook een geestelijke klasse in stand gehouden. Het past allemaal bij 'kinderen van een slavin', maar niet bij kinderen 'van de vrije'. En dat zijn wij!

Lees nog eens Galaten 4 vers 24 tot en met 31.

Verwerking:

Door welke 'moeder' word jij opgevoed?

16. DE CHRISTELIJKE VRIJHEID

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 5 vers 1 tot en met 6

Paulus kan nu beginnen met het praktische gedeelte van zijn brief. In de hoofdstukken 1 en 2 heeft hij een stukje geschiedenis behandeld en in de hoofdstukken 3 en 4 is hij uitvoerig ingegaan op de leer die de valse leraren brachten. In de slothoofdstukken bespreekt hij de praktische uitwerking van het onderwijs dat hij in de vorige hoofdstukken heeft gegeven. Voor de overgang van leer naar praktijk is vers 1 uitstekend geschikt. Het vers is een afsluiting van het leerstellige deel en tevens een inleiding op het praktische deel. Als je het laat aansluiten op hoofdstuk 4 klinkt het als een conclusie. De gedachte is dan dat de christen vrij is van allerlei wetten die hem in slavernij hielden. Wat dan meer op de voorgrond staat is het negatieve, dat wat weggedaan is.

Maar vers 1 is ook te zien als de inleiding zijn op het gedeelte dat volgt en dan gaat vooral om het positieve doel dat Christus voor ogen stond toen hij ons vrijmaakte en dat is de vrijheid zélf. Hij wilde ons in dezelfde vrijheid plaatsen die ook Hijzelf kende. Dat is ware vrijheid: vrij te zijn zoals Hij. Zijn vrijheid was om de wil van zijn Vader te volbrengen. Onze vrijheid heeft hetzelfde doel: het verlangen de wil van de Vader te doen. De Heer Jezus heeft die vrijheid voor ons bewerkt op het kruis. Door dat werk heeft Hij ons onttrokken aan elke denkbare vorm van slavernij, of het nu de wet betreft of de zonde. In hoofdstuk 3 vers 13, waar ook gesproken wordt over vrijheid, ligt de nadruk op de prijs die Hij betaalde. Hier ligt de nadruk op de vrijheid. Wie eenmaal aan die vrijheid deel heeft gekregen, is dwaas als hij zich weer onder een slavenjuk laat brengen. Het juk waarover de Heiland in Mattheüs 11 vers 29 en 30 spreekt, is een juk van een totaal andere orde. Dat is het juk dat getuigt van een vrijwillig en met vreugde aanvaarde opdracht. Het is ook een zacht juk, het knelt niet.

Paulus vermaant de Galaten vast te staan in deze door Christus verworven vrijheid. Het gevaar was erg groot dat zij deze vrijheid zouden prijsgeven en toch weer onder een knellend juk terecht zouden komen. Hij legt zijn volle apostolische gewicht in de weegschaal als hij hen met klem waarschuwt wat de consequenties

zouden zijn als zij zich zouden gaan houden aan wettische verplichtingen. Een blik op Handelingen 15 vers 1 e.v. maakt duidelijk wat er op het spel stond. De besnijdenis verplicht stellen als voorwaarde tot de behoudenis, betekende een naar beneden halen van het werk van Christus. De besnijdenis is hier niet een chirurgische ingreep, maar vertegenwoordigt een heel systeem van redding door werken. Wie zich onder de wet plaatst, brengt zichzelf in een positie waarin men geen enkele baat van Christus en zijn werk heeft. Onder de wet ben je los van Christus en als je los van Christus bent ben je gescheiden van elke zegen.

Vanwege de ernst van de zaak stelt Paulus dat hier nog eens duidelijk voor de aandacht en wel voor 'ieder mens'. Het gaat om een zaak van algemeen belang, met algemene geldigheid, die niet alleen de Galaten betrof. De fundamenten van het christelijk geloof werden en worden aangetast. Het is alles of niets. Je kunt niet zeggen: ik doe mijn deel door de wet te houden en Christus doet zijn deel, door te doen wat ik niet kan. Nee, Christus deed alles of Hij deed niets. Wie de wet wil houden is verplicht die helemaal te houden. Daarin kun je niet selectief te werk gaan. Weer benadrukt Paulus de onverenigbaarheid van wet en genade. De wet stelt voorwaarden. Daaraan kan een mens niet voldoen, dus verspeelt hij alle zegen als hij zich eraan wil houden. Je vervalt op die manier van de genade. Dat betekent niet dat er zoiets als een afval van heiligen zou zijn. Teksten als Johannes 10 vers 28 en 29 staan daar garant voor. 'Eens een kind van God, altijd een kind van God'. Maar van de genade vervallen wil zeggen dat wie de wet wil doen, de genade los laat.

Na zijn ernstige waarschuwingen over het vasthouden aan de wet, spreekt Paulus over de voorrechten die aan de genade verbonden zijn. Het gaat in vers 6 niet om de hoop op gerechtigheid. Dan zou dit vers een onzekerheid aangeven die het gevolg is van het streven naar gerechtigheid op grond van werken. Nee, het gaat om de hoop van de gerechtigheid. Iedere gelovige bezit gerechtigheid. En met die gerechtigheid is hoop verbonden. Die hoop is ook weer geen onzekerheid, maar de vaste zekerheid van iets dat gaat komen, dat je verwacht. Door de Heilige Geest Die in je woont zie je immers uit naar de heerlijkheid van God? Lees maar eens hoe dat staat in Romeinen 5 vers 2. De heerlijkheid van God is de plaats waar de Heer Jezus na zijn dood en opstanding bij zijn hemelvaart is heengegaan. De hoop van de gerechtigheid is het uitzien naar het moment dat wij delen in de heerlijkheid die Christus al bezit. Zo heeft de Heer Jezus daarover

gesproken tot zijn Vader in Johannes 17 vers 24: 'Ik wil dat waar Ik ben ook zij bij Mij zijn, opdat zij mijn heerlijkheid aanschouwen die U Mij hebt gegeven'. Wij zullen daar komen als de Heer Jezus ons komt halen (zie Filippiërs 3 vers 21).

Wat de christen verwacht staat in elk opzicht in tegenstelling tot wat de Judaïst verwacht. Judaïsten verwachten door vleselijke inspanning de wet te kunnen houden en daarmee de gerechtigheid te verdienen. De christen ziet door de Geest uit naar dat wat voor hem is verdiend en daarom ontwijfelbaar zeker zijn deel zal zijn. Het hangt allemaal samen met het 'in Christus Jezus' zijn. Dat is de positie van de christen. En of je nu besneden of onbesneden bent, het maakt voor je positie in Christus niets uit. Wie in Christus is, zal zijn geloof laten zien, niet door werken van de wet, maar door liefde. Liefde is de drijvende kracht achter daden die in geloof worden verricht.

Lees nog eens Galaten 5 vers 1 6.

Verwerking:

Is er in jouw leven als christen nog (of: weer) sprake van een slavenjuk of kun je zeggen dat jouw geloof door liefde werkt?

17. GEROEPEN OM VRIJ TE ZIJN

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 5 vers 7 tot en met 15

Als Paulus zegt 'U liep goed', heeft hij het beeld van een hardloopwedstrijd voor zich. De Galaten hadden in de wedloop een goede start gemaakt. Ze hadden het evangelie zonder enig voorbehoud aangenomen. Maar nu waren er hindernissen op de wedstrijsbaan gelegd waardoor ze opgehouden waren met de wedstrijd. Ze gehoorzaamden de waarheid van het evangelie niet langer. Ze hadden naar andere stemmen geluisterd en in plaats van te blijven luisteren naar de stem van God Die hen door het evangelie dat Paulus predikte, had geroepen. In dat roepen van God was geen spoor te bekennen geweest van wat de Joodse dwaalleraars hun wilden doen geloven.

Paulus noemt deze mensen hier niet met name. Het is voldoende te weten dat wat zij predikten niet van God kwam. Op dezelfde manier spreekt de Heer Jezus in Johannes 10 vers 4 en 5. Zijn schapen kennen zijn stem. Als er een vreemde komt, zullen zij die niet volgen omdat zij die stem niet kennen. Zij zullen van hem wegvlugten. Het is niet nodig allerlei verkeerde leringen te onderzoeken (tenzij je daartoe een opdracht hebt van de Heer). Wat niet de stem van de Heer is, dus wat in strijd is met het Woord van God, kun je zo verwerpen. Als je het kleinste beetje verkeerde leer, zoals hier, of het kleinste beetje zondige praktijk, zoals in 1 Korinthiërs 5, toestaat en het niet veroordeelt, zal je leven en de gemeenschap waar je je bevindt, uiteindelijk verwoest worden. Kwaad dat niet wordt geoordeeld werkt als zuurdeeg, het doortrekt het geheel.

Als Paulus naar de Galaten kijkt, is hij met hen ten einde raad (4 vers 20). Maar als hij naar boven kijkt, naar de Heer Jezus, heeft hij er vertrouwen in dat Hij de Zijnen niet in de steek zal laten. Paulus wist hoe hij zijn zorg bij de Heer moest brengen. Een belangrijke les voor mij. Als ik ergens over tob, uit iets geen uitweg meer zie, is er altijd de weg naar boven, naar de Heer. Paulus ging ervan uit dat de Galaten in hun uiteindelijke beoordeling van de dingen tot dezelfde conclusie zouden komen als hij hun vanaf het begin had voorgesteld.

Wat de persoon, of personen betreft die hen in verwarring hadden gebracht: hen geeft hij over aan het oordeel van God.

Nu was er over Paulus ook nog iets gezegd, waar hij nog even op moet ingaan. Er werd namelijk beweerd dat Paulus de besnijdenis zou prediken. Dat was natuurlijk een list van de tegenstanders om de Galaten zand in de ogen te strooien. Ook vandaag gebeurt het nog dat Paulus dingen in de mond worden gelegd, die hij nooit heeft gezegd of zo heeft bedoeld. Wat de besnijdenis betreft: het moest duidelijk zijn dat hij die niet predikte. Waarom zaten de Joden hem anders zo achterna? En als Paulus de besnijdenis wel zou prediken, zou dat betekenen dat hij toch nog iets overliet van eigen werken. En dat was volkomen in strijd met de prediking van het kruis. Het kruis toont de verdorvenheid van de mens tot in de wortels van zijn bestaan en is het bewijs dat de mens een vijand van God is. Daarom vormen het kruis en de volkomen verlossing die door genade is volbracht, altijd een struikelblok voor iemand die het vlees nog wat eer wil geven. Wie aan het evangelie van Jezus Christus iets toevoegt, door aan de mens de mogelijkheid te geven zelf iets te doen voor zijn behoudenis, zal zeker waardering oogsten, maar niet bij God en ook niet bij hen die aan Gods waarheid vasthouden. Paulus ziet hoe hier door de list van het Judaïsme het evangelie van zijn kracht wordt beroofd en zielen te gronde worden gericht. Dat brengt hem tot de sterke uitroep van vers 12. Maar wat zie je sinds de dagen van de apostel? Het wetticisme heeft grote delen van de christenheid in haar greep gekregen. En waar is nu de heilige verontwaardiging die Paulus toen kenmerkte?

De uitroep van de apostel is een zinspeling op de besnijdenis! Daarmee lijkt hij te bedoelen dat hij wenste dat de valse leraars zichzelf lossneden van de Galaten en van de christelijke gemeenten in het algemeen. Nog steeds gaan de pogingen door om Gods volk terug te brengen onder de slavernij van enige vorm van wet. Nog eens wijst Paulus erop dat je geroepen bent om vrij te zijn. Dat wil niet zeggen dat je nu vrij bent om te zondigen. De christen mag dan wel van de wet bevrijd zijn, maar dat wil niet zeggen dat hij nu geen gezag meer boven zich heeft. Christelijke vrijheid staat de zonde niet toe, maar moedigt integendeel aan tot dienen uit liefde. Echte vrijheid is alleen te vinden binnen de door God gestelde grenzen. Het volmaakte voorbeeld zie je bij de Heer Jezus. Als je elkaar dient door de liefde vervul je wat de wet eist. Nu zou je kunnen denken: dus ik moet toch de wet houden? Nee, Paulus gaat hier niet terug naar de wet. Wat hij

laat zien is, dat wat de wet eiste en de mens niet kon volbrengen, in de praktijk van de christelijke vrijheid werkelijkheid kan worden.

Liefde verdraagt zwakheden, eist niet, stelt geen voorwaarden, verlangt ernaar te dienen. De wet weet niets van barmhartigheid, kan niet meegaand zijn en moet alles veroordelen wat niet aan zijn volmaakt rechtvaardige eis voldoet. Waar de wet of iets wat daarvan is afgeleid norm wordt voor de verhouding tot God en tot elkaar is het onvermijdelijke gevolg dat er strijd ontstaat. De wet eist liefde tot elkaar, maar bij de Galaten toen en in de christenheid nu gebeurt het tegendeel. Wie de wet houdt, bouwt een eigen gerechtigheid op en kan geen medelijden hebben met anderen. Ze vereist een harde opstelling, anders is de wet geen wet meer. De strijd die uit wetticisme voortkomt (en ook strijd die voortkomt uit het bestrijden van wetticisme!), voert tot uitdelging. Eerst is er bijten, dan opeten en ten slotte verslinden. Het lijkt op Johannes 10 vers 10 waar de Heer Jezus spreekt over stelen, dan slachten en ten slotte verderven.

Lees nog eens Galaten 5 vers 7 tot en met 15.

Verwerking:

Voel jij je vrij? Hoe gebruik jij je vrijheid?

18. DE GEEST TEGENOVER HET VLEES

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 5 vers 16 tot en met 21

In vers 1 van dit hoofdstuk heeft Paulus de vrijheid geplaatst tegenover de slavernij. In vers 13 plaatste hij de vrijheid tegenover de losbandigheid. Nu gaat hij laten zien hoe echte vrijheid beleefd en gemanifesteerd wordt, namelijk in een leven dat door de Geest wordt geleid. Het gedeelte van vers 16 tot en met 26 vormt een eenheid. De Geest wordt daarin maar liefst zeven keer genoemd. Vers 16 vormt een directe tegenstelling met vers 15. In het laatst genoemde vers is sprake van elkaar bijten en opeten. Maar als je door de Geest wandelt zullen zulke dingen niet kunnen gebeuren. Wandelen door de Geest wil zeggen dat je de bedoelingen van de Geest uitvoert en dat je je beslissingen neemt in het licht van zijn heiligheid. Het betekent dat je gedrag erop gericht is in je leven Christus te verheerlijken, want daarvoor is de Heilige Geest op aarde gekomen (Johannes 16 vers 14). Als je door de Geest wandelt, is het gevolg dat je het vlees voor dood houdt. Het is immers onmogelijk om Christus voor ogen te hebben en tegelijk te zondigen?!

Nu heeft de christen twee naturen in zich: het nieuwe leven en het oude leven. Het nieuwe leven wil zich laten leiden door de Geest, het oude leven wil graag aan de begeerten van het vlees voldoen. De Geest en het vlees staan als vijanden tegenover elkaar. Het vlees spant zich in om te verhinderen dat je naar de Geest wandelt en de Geest weerstaat de werking van het vlees om te voorkomen dat het zijn wil uitvoert. Het vlees is dus nog altijd in de christen aanwezig, het is niet dood of uitgeroeid. Het vlees 'begeert' nog steeds. Maar je hoeft er niet meer naar te luisteren. God had bij je bekering het zondige vlees kunnen wegnemen. Toch heeft Hij het in ons gelaten en wel om ons voortdurend te herinneren aan de zwakheid van onszelf en ons door die wetenschap voortdurend afhankelijk te houden van Christus.

Wie wint nu die strijd die zich in jou en mij afspeelt? Hier komt jouw en mijn verantwoordelijkheid om de hoek kijken. Iemand heeft de twee naturen eens vergeleken met twee honden, een witte en een zwarte, die voortdurend met elkaar aan het vechten zijn. 'Weet je', zo

zei hij, 'wie het nu wint? Dat is de hond aan wie ik voedsel geef!'. Je beseft best wel dat de Geest geen kans krijgt je leven te leiden als je bijvoorbeeld naar slechte films op de tv kijkt, of als je smerige lectuur leest, of als je in onvrede met je omgeving leeft. Dan geef je voedsel aan de zwarte hond. Maar als je 'de dingen zoekt die boven zijn, waar Christus is' (Kolossers 3 vers 1), als je erop uit bent meer van Hem te leren kennen door de Bijbel te lezen en goede boeken die over Christus gaan, als je graag je omgeving wilt vertellen van de blijdschap die hebt in het kennen van de Heer Jezus, ja, dan geef je voedsel aan de witte hond.

Feitelijk is het dus een strijd die jijzelf niet hoeft te strijden. Het is jouw zaak je te laten leiden door de Heilige Geest. Die leiding door de Heilige Geest is niet een zaak die alleen zou gelden bij bepaalde gelegenheden, bijvoorbeeld in de samenkomsten van de gemeente. Nee, het is een zaak voor het leven van elke dag. Het is ook niet een zaak voor 'vergevoerde' christenen. Nee, het is een zaak voor iedere christen, want iedere christen heeft de Heilige Geest ontvangen toen hij het evangelie van zijn behoudenis geloofde (1 Korinthiërs 15 vers 1 4; Efeziërs 1 vers 13). Wie zich door de Geest laat leiden wordt uitgetild boven het bezig zijn met zichzelf, met de wet en met het vlees, en is bezig met Christus. Wie zich door de Geest laat leiden, heeft de wet niet als leefregel of als middel om daardoor gerechtvaardigd te worden.

Het is opmerkelijk te zien dat het lijkt alsof Paulus de wet en het vlees steeds door elkaar gebruikt. Paulus heeft in deze brief ook duidelijk aangetoond dat de wet gegeven is aan een volk in het vlees dat meende aan Gods wet te kunnen voldoen. De wet is gegeven om te bewijzen dat 'het vlees zich niet aan de wet van God onderwerpt' (Romeinen 8 vers 7). De wet maakt duidelijk wat de werken van het vlees zijn. Het is het hele handelen van de mens die zich niet door de Geest van God laat leiden. Dat geldt uiteraard voor mensen die niet wedergeboren zijn, maar het geldt ook voor mensen die dat wel zijn, maar die zich in plaats van door de Geest te laten leiden zich door het vlees laten leiden. Paulus somt een aantal werken van het vlees op. Deze lijst is niet volledig. In Mattheüs 15 vers 19 en Romeinen 1 vers 29 31, om maar enkele andere plaatsen te noemen, worden nog andere werken van het vlees genoemd. Het is best mogelijk dat Paulus deze zonden noemt, omdat juist die onder de Galatische christenen voorkwamen.

Maar liefst vijftien of zestien werken van het vlees (het hangt ervan af of 'moorden' ook in de tekst moet worden opgenomen) laat Paulus de revue passeren. De eerste drie zonden zijn seksuele zonden. Hoererij is verboden seksuele omgang. Dat betreft al het geslachtelijk verkeer buiten het huwelijk en vóór het huwelijk en niet alleen geslachtsgemeenschap. Onreinheid ziet op het omgaan met seksualiteit op een vuile manier in gedachten, woorden, daden, en begeerten en dat kan ook in het huwelijk kan gebeuren. Losbandigheid is het schaamteloos gedrag in seksuele dingen, zonder remmingen en zonder erom te geven wat anderen ervan vinden. Ook dit kan binnen het huwelijk plaatsvinden. Afgodendienst en toverij horen bij elkaar als zonden die direct tegen God worden begaan door Hem in zijn exclusieve rechten te miskennen. De overige werken van het vlees zijn zonden die mijn medemens of medebroeder aangaan. Wie zulke dingen als levenspraktijk hanteert, dus niet daarin per ongeluk valt, heeft geen deel aan Christus en staat buiten Gods koninkrijk.

Lees nog eens Galaten 5 vers 16 tot en met 21.

Verwerking:

Wat ervaar jij van de strijd van vers 17?

19. DE VRUCHT VAN DE GEEST

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 5 vers 22 tot en met 26

In vers 19 is sprake van de werken (meervoud) van het vlees. In vers 22 noemt Paulus de vrucht (enkelvoud) van de Geest. Als je aan werken van het vlees denkt, zie je meer die werken zelf, als een resultaat van wat een mens doet. Bij de vrucht van de Geest denk je eerder aan een innerlijke gezindheid. Het is een vrucht, niet van onszelf, zoals bij de werken van het vlees, maar van de Geest. Je kunt het vergelijken met een fabriek en een tuin. In een fabriek zijn mensen hard aan het werk om een bepaalde productie te realiseren. In een tuin groeit wat erin gezaaid is, zonder dat een mens daar iets aan doet (behalve waarschijnlijk onkruid wieden). De vrucht van de Geest is niet hetzelfde als de gaven van de Geest. Iedereen die de Heilige Geest heeft ontvangen, heeft ook bepaalde gaven van de Geest ontvangen. Maar iedere gelovige heeft andere gaven. Bij de vrucht van de Geest is dat onderscheid er niet. Het is een vrucht die bij iedere gelovige gevonden moet worden.

Zoals gezegd staat het woord 'vrucht' in het enkelvoud. Het is één vrucht, maar ze is samengesteld uit negen onderdelen. Je kunt denken aan een diamant. Dat is één steen, maar met verschillende schittering afhankelijk van hoe het licht erop valt. Je kunt ook denken aan een bloem met negen blaadjes. Als je er een blaadje aftrekt, heeft de bloem zijn schoonheid verloren. Zo zijn ook de negen delen van de vrucht van de Geest niet los verkrijgbaar. De Heilige Geest wil elk onderdeel ervan tot zijn volle recht laten komen in zijn samenhang met het geheel.

Het eerste onderdeel dat wordt genoemd is 'liefde'. Dat is te begrijpen. Het is de natuur van God. God is liefde (1 Johannes 4 vers 8 en 16) en zijn liefde is door de Heilige Geest in onze harten uitgestort (Romeinen 5 vers 5). Het tweede onderdeel is 'blijdschap'. Dat is de vreugde die de Heilige Geest bewerkt als we denken aan God en wat Hij voor ons heeft gedaan in zijn Zoon, ondanks de soms moeilijke omstandigheden waarin we ons kunnen bevinden. Het is de blijdschap 'in de Heer' (Filippiërs 3 vers 1) en die is onze sterkte (Nehemia 8 vers 11). 'Vrede', het derde kenmerk van de vrucht, is de

innerlijke kalmte en rust die in God aanwezig is. Het is de vrede van God, die door de Heilige Geest in ons bewerkt wordt als we ons door Hem laten leiden. Die vrede zal ons deel zijn, ook weer los van de soms moeilijke omstandigheden waarin wij ons kunnen bevinden. Van deze drie: liefde, blijdschap en vrede, kon de Heer Jezus zeggen in Johannes 14 vers 27 en 15 vers 10 en 11 'mijn liefde', 'mijn blijdschap', 'mijn vrede'. Tussen Hem en de Geest is een volkomen overeenstemming.

Hoe belangrijk is 'lankmoedigheid' (het vierde kenmerk). Wat wordt je geduld soms op de proef gesteld als je jezelf in een moeilijke, uitzichtloze situatie bevindt of als je te maken hebt met moeilijke mensen. 'Goedertierenheid' is een kenmerk (het vijfde) dat daarop aansluit. In Titus 3 vers 4 wordt dit kenmerk gebruikt voor God, en het geeft zijn vriendelijke gezindheid en welwillende houding ten opzichte van zondaren aan. Zijn die gezindheid en houding ook bij jou en mij te vinden? Als je je door de Geest laat leiden wel. 'Goedheid' is een kenmerk (het zesde) waarin tot uiting komt dat je op zoek bent naar wat goed is voor de ander en dat je daarin gul bent. In Efeziërs 5 vers 9 is goedheid verbonden met de vrucht van het licht. 'Trouw', het zevende kenmerk, ben je als je te vertrouwen, betrouwbaar bent. 'Zachtmoedigheid', het achtste kenmerk, wil zeggen dat je bereid bent een nederige plaats in te nemen. Het is niet een karakterloze weekheid, maar een houding die je bewust inneemt en daarvoor is veel geestelijke kracht nodig. De rij sluit met het negende kenmerk, 'zelfbeheersing'. De Heilige Geest brengt tot een gedisciplineerd leven, waarbij niet wordt toegegeven aan de impulsen van hartstochten en begeerten. Hij geeft je het vermogen om jezelf onder controle te houden.

Deze negenvoudige vrucht wordt niet bewerkt door jezelf onder de wet te plaatsen. Alleen als je je door de Heilige Geest laat leiden komt deze vrucht in zijn frisheid tot groei en bloei. Bij de Heer Jezus wordt deze vrucht in zijn volle rijpheid gevonden. (Ik vind het alleen wat moeilijk om bij Hem te spreken over zelfbeheersing. Voor mij ligt in dit woord de gedachte aan verkeerde impulsen die moeten worden bedwongen. Die waren bij de Heer Jezus natuurlijk niet aanwezig.) De vrucht van de Geest ligt buiten het bereik van de wet. Maar ook al zou de wet er iets mee te maken hebben gehad, dan nog is er in de vrucht van de Geest niets wat onder het oordeel van de wet zou vallen. Al de kenmerken of onderdelen van de vrucht van de Geest zijn een

welgevallen voor God, zijn nuttig voor onze medemens en hebben een weldadige uitwerking op ons eigen geloofsleven.

Deze vrucht wordt gevonden bij hen die 'van Christus Jezus zijn'. Zij hebben radicaal afgerekend met het vlees en de daarbij behorende hartstochten en begeerten. Voor jou betekent dit, dat je in de praktijk moet brengen wat je bij je bekering hebt erkend. Je hebt je toen één gemaakt met het oordeel dat God op het kruis over het vlees heeft voltrokken. Paulus doet hier geen oproep om het vlees te kruisigen, maar om het voor gekruisigd te houden. Het is dus geen pijnlijk en langzaam proces van zelfkastijding, maar van gelovig aannemen wat God zegt. Dat ziet terug op wat op het kruis is gebeurd. Bij je bekering heb je door de Geest leven ontvangen. Nu komt het erop aan ook door die Geest te wandelen. Dat ziet op het heden, het hier en nu! De gedachte is dat een bepaalde positie (leven door de Geest) moet blijken uit de praktijk (wandelen door de Geest). De wet kon geen leven geven en geeft ook geen kracht voor een wandel waarin voor God vrucht wordt gedragen. Het laatste vers geeft nog eens aan waartoe het willen houden van de wet leidt: de trots van het eigen vlees en de verachting van anderen.

Lees nog eens Galaten 5 vers 22 tot en met 26.

Verwerking:

Leer de vrucht van de Geest met je hart uit het hoofd.

20. DRAAGT ELKAARS LASTEN

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 6 vers 1 tot en met 6

Om zijn verbinding met de gelovigen van Galatië en ook hun verbinding met elkaar nog eens te benadrukken, begint Paulus zijn slotvermaningen met het prachtige woord 'broeders'. Hierbij zijn uiteraard de zusters ingesloten. Dit is ook een goede inleiding op de volgende verzen, waaruit blijkt dat die verbinding op een speciale manier wordt beleefd, namelijk in de zorg die er voor elkaar in 'familieverband' behoort te zijn. In het vorige hoofdstuk heeft Paulus de werken van het vlees en de vrucht van de Geest tegenover elkaar gesteld. Hij heeft duidelijk gemaakt dat het leven van de christen het kenmerk van de Heilige Geest behoort te hebben, zodat in hem de vrucht van de Geest zichtbaar wordt.

Nu kan het gebeuren dat iemand verzuimt op enig moment door de Geest te wandelen. Op dat moment wacht de zonde en 'overvalt' hem. Zo wordt het in dit vers voorgesteld. De zonde ligt op de loer om toe te slaan op het ogenblik dat de waakzaamheid van de gelovige even verslapt. En zo ga je in de fout. Een leugen om jezelf ergens uit te redden, een toegeven aan een seksuele drift, een greep naar het geld van een ander dat daar zo open en bloot ligt. De wet kent voor deze overtredingen geen pardon, alleen rechtvaardige vergelding (Hebreeëen 10 vers 28). De Galaten, die zich weer onder de wet wilden plaatsen, konden na het ontvangen onderwijs over de Heilige Geest, nu worden aangespoord om zich met zo'n overtreder bezig te houden. Men moest trouwens wel aan een paar voorwaarden voldoen, voordat men zich met de zondigende broeder kon en mocht bezighouden.

In de eerste plaats moest je geestelijk zijn. Je kunt je afvragen: wie durft dat nu van zichzelf te zeggen? Ik denk dat de volgende voorwaarden dat duidelijk maken. Iemand die geestelijk is, zal een geest van zachtmoedigheid bezitten. Je gaat dan niet vanuit de hoogte en veroordelend naar de ander toe. Wat een contrast met de hardheid van de wet.

In de tweede plaats zal het 'ziende op uzelf' helpen met het bewustzijn dat ik niet beter ben dan de ander. Wat een contrast met

de eigen dunk die wettische mensen van zichzelf hebben. Een wettisch mens is niet in staat met een ander mee te lijden. Ik moet er goed van doordrongen zijn dat, als God mij niet bewaart, ik dan precies hetzelfde of nog ergere dingen doe dan mijn broeder heeft gedaan. In verband met dit vers trof mij een woord uit het boek Job waarin heel mooi de goede gezindheid van Elihu tegenover Job merkbaar wordt. Elihu zegt: 'Zie, voor God ben ik aan u gelijk, ook ik ben uit leem afgeknepen. Dus hoeft geen schrik voor mij u te overvallen, mijn druk zal niet zwaar op u zijn' (Job 33 vers 6 en 7). Wanneer je je met iemand wilt bezighouden die in de zonde is gevallen, is het noodzakelijk dat je je tot hem neerbuigt, je met hem en zijn zonde één maakt. Dat is de betekenis van het eten van het zondoffer door de priester die voor iemand anders een zondoffer moest brengen (Leviticus 6 vers 26). Dat is de weg om die ander weer tot inkeer te brengen, te herstellen en ervoor te zorgen dat hij zijn door God gegeven plaats weer inneemt.

Na deze speciale vorm van lastdragen met speciale voorwaarden, roept vers 2 alle gelovigen op tot het dragen van de elkaars lasten. De lasten die hier bedoeld worden zijn allerlei vormen van beproevingen en aanvechtingen die het leven zo zwaar kunnen maken. De Heer Jezus was en is de grote Lastdrager. Op Hem mogen we al onze zorgen werpen (1 Petrus 5 vers 7). Maar God heeft het in zijn wijsheid zo geregeld dat wij daarmee ook elkaar mogen helpen. Op die manier zullen we nog beter de waarde van de gemeenschap die we als broeders en zusters hebben, erkennen en ervaren. De kracht van een plaatselijke gemeente blijkt o.a. uit de mate waarin gelovigen bij machte zijn met elkaars moeiten mee te voelen en die te verlichten.

Door elkaars lasten te dragen vervullen we de wet van Christus. Die wet betekent dat het gehele leven van de Heer Jezus erop gericht was dat Hij de wil van de Vader deed ten gunste van anderen. Paulus zegt hiermee als het ware tegen de Galaten: als jullie dan per se een wet willen, dan heb je er hier één; ga daar maar mee aan de slag. Christus deed nooit iets voor zichzelf. Dat ligt bij mensen die de wet prediken of willen houden heel anders. Zij menen iets te zijn, menen dat ze alles zelf kunnen en hebben geen oog voor de nood van anderen. Maar zulke mensen zijn in wezen 'niets'. Ze zijn blind voor het feit dat in het vlees 'niets goeds woont' (Romeinen 7 vers 18). Ze misleiden zichzelf door zich te verbeelden dat ze nog wel tot iets goeds, zoals het houden van de wet, in staat zijn. Zulke mensen

meten anderen altijd met zichzelf en komen er dan goed uit te voorschijn. Maar wat we zijn en wat we doen moeten we niet vergelijken met wat anderen zijn of doen. Je eigen werk, het geheel dat je voor God doet, heel je houding en al je daden, mag je beproeven in het licht van God. Het is van jou en voor God. Je mag blij zijn met wat je voor Hem mag doen. En aan het eind, voor de rechterstoel van Christus, zul je je alleen voor je eigen werk moeten verantwoorden, je eigen pak moeten dragen! Dat laatste houdt in dat je met je eigen pak aan werkzaamheden voor God moet verschijnen.

De derde vorm van het dragen van lasten heeft te maken met het ondersteunen van hen die onderwijzen uit het Woord. Let wel, het gaat om hen die onderwijs geven uit het Woord van God en niet om mensen die allerlei eigen ideeën of opvattingen over het Woord ten beste geven. Deze ondersteuning wordt genoemd een 'medelen van alle goede dingen'. Dat kan in de eerste plaats in financieel opzicht zijn. Heb jij daar oog voor? Het kan ook een delen zijn in geestelijke zegeningen waardoor een dienaar van het Woord bemoedigd wordt. Heb jij wel eens iets moois van de Heer Jezus of wat je met Hem hebt beleefd aan zo iemand verteld? Je kunt dit 'mededelen' verder ook toepassen op allerlei praktische zaken, zoals vervoer, huisvesting e.d.

Lees nog eens Galaten 6 vers 1 tot en met 6.

Verwerking:

Waar zie jij taken tot lastdragen? Werk je daar ook aan?

21. WAT EEN MENS ZAAIT, ZAL HIJ OOK OOGSTEN

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 6 vers 7 tot en met 11

Deze verzen gaan over wat wel wordt genoemd: de regering van God. De regering van God heeft te maken met iemands gedrag en de gevolgen die dit gedrag heeft. Wat je doet heeft altijd een bepaalde uitwerking, een bepaald gevolg. Het doet iets, het laat een spoor na. Het heeft betrekking op je eigen leven, en als er een ander bij betrokken is, ook op het leven van die ander. Het is waar dat de genade van God volmaakt is en dat je door het werk van de Heer Jezus volkomen behouden bent. Niets of niemand kan je rukken uit de hand van de Heer Jezus en uit de hand van de Vader (Johannes 10 vers 28 en 29). Maar dat betekent niet dat het niet uitmaakt hoe je leven er verder uitziet. God heeft onfeilbare gevolgen verbonden aan de manier waarop je leeft.

Je kunt dat al waarnemen door gewoon je ogen de kost te geven. Elifaz heeft ook zo'n waarneming gedaan: 'Naar ik gezien heb: wie onrecht ploegen en moeite zaaien, die oogsten het' (Job 4 vers 8; in Spreuken 8 vers 22 en Hosea 8 vers 7 tref je dezelfde gedachte aan). Denk bijvoorbeeld eens aan de slogan in die wel eens in een antidrankcampagne is gebruikt: 'drank maakt meer kapot dan je lief is'. Iemand die te veel gedronken heeft, kan in onbezonnenheid een ander dood rijden. Hij kan dat belijden, het kan vergeven worden, hij verliest de behoudenis er niet mee, maar het slachtoffer komt daar niet mee tot leven. Altijd zal het besef, de wroeging blijven: ik heb iemand dood gereden. Dit beginsel is op tal van andere dingen toe te passen. Het is belangrijk dat je je realiseert dat je continu, dag aan dag, aan het zaaien bent door wat je denkt, zegt en doet. De omgeving waarin je dit 'zaad' zaait en waarin het tot ontwikkeling komt, is de voedingsbodem. Vraag je daarom steeds af: op welke plaatsen houd ik mij op; waar moet ik zijn (door mijn werk of andere verplichtingen) en waar ben ik door mijn eigen keus; wat lees ik, waar kijk ik naar, waarnaar luister ik?

'Dwaalt niet', dat wil zeggen, bedrieg jezelf in dit opzicht niet! God laat niet met zich spotten, je kunt geen loopje met Hem nemen!

Eigenlijk staat er zoveel als: je neus ophalen voor God, Hem met minachting behandelen. En dat doe je, als je geen rekening houdt met wat Hij in zijn Woord heeft gezegd. Misschien is dit wel de verbinding tussen vers 7 en het vers ervoor, waarin het gaat over het Woord. Het was immers de fout van de Galaten dat ze gehoor gaven aan Judaïsten met hun menselijke leringen en dat ze daarmee het Woord van God aan de kant zetten. Nou, als je niet naar het Woord luistert, spot je met God en zijn de gevolgen voor jou. Ik zeg het wat scherp, maar dat doet Paulus hier ook. De keus is aan jou: je kunt voor het vlees zaaien en je kunt voor de Geest zaaien. Als je voor je eigen vlees zaait, zoek je het belang van jezelf, ben je zelfzuchtig bezig. Je denkt dan aan je eigen plezier en gemak. Het onontkoombare gevolg is dat je verderf zult maaien. Er blijft niets van over. Als je voor de Geest zaait, in zijn belang bezig bent, denk je niet aan jezelf, maar aan Christus en de zijnen. Het kan niet anders of je geniet daarin dat wat het eeuwige leven inhoudt, wat je in volmaaktheid zult genieten als we bij de Heer Jezus zijn.

Nu wordt je die manier van leven niet gemakkelijk gemaakt. Vaak moet er lang gewacht worden op de resultaten van het zaaien voor de Geest. Dan kan zomaar de gedachte opkomen: maar waar doe ik het eigenlijk allemaal voor? Ik zie geen enkel resultaat, het wordt eigenlijk alleen maar erger en slechter. Vandaar de aansporing niet moedeloos te worden in goeddoen. Om in de beeldspraak van dit stukje te blijven: van een stuk land waarin je vandaag zaad hebt gezaaid, kun je niet morgen al een rijke oogst binnen halen. Blijf goeddoen, blijf trouw in je dagelijkse bezigheden, want de oogst komt. Doe het rijkelijk, met milde hand, dan zul je ook een rijke oogst hebben. Verslap niet, houd nog even vol. Laat je niet ontmoedigen door tegenslagen en pijn die je ervaart als het goede wat je doet met kwaad wordt beantwoord. Op de juiste, door God bepaalde tijd, komt de beloning. Kijk naar al die mensen om je heen. Zij hebben iemand als jij nodig, iemand die de genade van de Heer Jezus kent. Zaai zijn genade om je heen. De mensen in de wereld hebben die genade nodig om behouden te worden; christenen die gevangen zitten in wetticisme hebben die genade nodig om daaruit bevrijd te worden; christenen die het op andere manieren moeilijk hebben, hebben die genade nodig om bemoedigd te worden.

Je hebt dus een geweldig terrein om te zaaien: alle mensen die je elke dag ontmoet. Het veld waarin je zaait, anders gezegd, je doelgroep bestaat uit alle mensen. Als er gelegenheid is, kun je hun

goeddoen. Daarmee laat je tevens zien wie God is. Gods doelgroep, met eerbied gesproken, bestaat ook uit alle mensen (zie Mattheüs 5 vers 45; Titus 2 vers 11). Temidden van al die mensen leeft een bijzondere doelgroep die genoemd wordt 'de huisgenoten van het geloof'. Hun mag je op een speciale manier goeddoen. In 1 Timotheüs 4 vers 10 staat dat God ook zo handelt. De 'huisgenoten van het geloof' zijn al Gods kinderen, ongeacht bij welke groep of welk kerkgenootschap zij hebben gemeend zich daarnaast nog te moeten aansluiten.

Met deze aansporingen lijkt Paulus aan het eind van zijn brief te zijn gekomen. Hoewel de brief betrekkelijk kort is, wijst hij erop dat het een lange brief was. Hij had hem helemaal zelf geschreven. Gewoonlijk dicteerde hij zijn brieven en voegde daar een eigenhandige groet aan toe (1 Korinthe 16 vers 21). Maar vanwege de ernst van de dwaling waarvoor de Galaten zich hadden opengesteld, had hij zelf de pen ter hand genomen.

Lees nog eens Galaten 6 vers 7 tot en met 11.

Verwerking:

Ga je 'zaai'activiteiten eens na en geef eerlijk aan in wiens belang je 'zaait': voor je eigen vlees of voor de Geest.

22. HET KRUIS VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

Lees ontspannen en aandachtig Galaten 6 vers 12 tot en met 18

Ik heb al opgemerkt dat Paulus bij vers 11 klaar leek te zijn met schrijven. Maar het is alsof hij, voordat hij vers 11 neerschrijft, de brief nog eens heeft doorgelezen en vanwege het belang van zijn schrijven nog eens terugkomt op het doel ervan. Er waren mensen bij de Galaten binnengedrongen, die uit waren op eigen belang. Zij 'zaaiden voor het vlees'. Zij legden de nadruk op uiterlijke dingen, godsdienstige inzetten en gebruiken. Het opleggen van de besnijdenis aan de Galatische gelovigen had geen ander doel dat moesten de Galaten op de valreep nog eens horen dan het ontkomen aan de vervolging die verbonden was met het kruis van Christus. Ook vandaag zie je dat, waar je een godsdienst predikt of verdedigt waarin het vlees wordt gerespecteerd, waarin iets wordt overgelaten aan de inspanning van de mens, je ontkomt aan totale afwijzing. Het voldoen aan uiterlijke vormen geeft de mens een fraaie schijn. Dit gevaar is altijd groot, maar in godsdienstig opzicht wel het allergrootst.

Wie het kruis predikt en verdedigt als de enige mogelijkheid tot behoud en het enige middel waardoor je als christen kunt leven, hoeft niet te rekenen op applaus. Het kruis maakt een eind aan de wijsheid van de wereld en de hoogmoed van de Joodse godsdienst. De predikers van besnijdenis en wet deden dat alleen met het oog op hun eigen eer en glorie. Daar konden ze mee pronken. Dat is hetzelfde als in deze tijd hoog opgeven over het aantal mensen dat je hebt gedoopt of die overtuigd zijn door jouw knappe redeneringen over hoe je God het beste kunt dienen, terwijl je aan het kruis voorbij gaat. Maar, zegt Paulus, laat je niet beetnemen. Die lieden, die zo hameren op het belang van de inzetten, houden zich zelf er niet aan. Het zijn huichelaars. Hier tegenover plaatst Paulus zijn eigen houding en hij doet dat in het licht van de betekenis van het kruis.

Het kruis was voor hem de plek waar alles duidelijk is geworden. Daar zag hij het ware karakter van de wereld en daar zag hij alle volkomenheden van de Heer Jezus; daar zag hij wie God was

en daar zag hij wie de mens was. Wie de wet houdt, roemt in de natuur van de mens, waartoe deze in staat is. Wie in het kruis roemt, roemt in niets van zichzelf. Het kruis is immers de plek waar het volle oordeel van God over zijn boze, zondige natuur is voltrokken? Het is het 'kruis van onze Heer Jezus Christus'. Paulus gebruikt hier de volle naam van zijn én hún ('onze') Heiland. Dat maakt het kruis, dat de plaats van schande, verwerping en vervloeking is, tegelijk tot de plaats waar voor het geloof al Gods heerlijkheid zichtbaar is geworden.

Het kruis is de radicale scheiding tussen de wereld en de gelovige. Ik ben daar in Christus geoordeeld en heb dus voor de wereld afgedaan zoals Christus voor de wereld heeft afgedaan. De wereld, en vooral de godsdienstige wereld, heeft Christus aan het kruis genageld. Weg met Hem! Dat is ook de manier waarop de wereld naar mij kijkt. Maar andersom is het ook waar. De wereld is voor mij ook geoordeeld. Door het kruis is de volle boosheid en verdorvenheid van de wereld zichtbaar geworden. Daarmee wil ik als gelovige niets meer te maken hebben. De wereld kan niets aantrekkelijks meer hebben voor het hart van iemand die het kruis beziet en aanvaardt zoals Paulus het hier voorstelt. Elk compromis met de wereld is een klap in het gezicht van God en Christus en maakt van het kruis een lachertje. Ik hoop van harte dat je het verlangen met me deelt om meer te gaan zien van de betekenis van het kruis van Christus en ook consequent naar die betekenis te willen leven.

Alle uiterlijke inzetten hebben geen enkele waarde voor God. Waar het op aankomt is of iemand een nieuwe schepping is. Dan ben je in staat de dingen te zien zoals God ze ziet. Wil je een regel om naar te leven? Dan vind je die hier: leef het nieuwe leven dat je hebt ontvangen bij je bekering. Daarin is Christus het voorwerp waarop je je richt en de Heilige Geest de kracht. Op die weg vind je barmhartigheid en vrede. Die dingen vind je niet als je de wet wilt houden. Dan krijg je alleen veroordeling, vervloeking en dood. Apart noemt Paulus nog 'het Israël van God'. Dat zijn die gelovigen uit Israël die in deze tijd, de tijd van de genade, de Heer Jezus als Heiland hebben aangenomen. Ze horen dus bij de gemeente. In Romeinen 11 vers 5 zegt Paulus van dezelfde groep gelovigen: 'Zo is er dan ook in de tegenwoordige tijd een overblijfsel naar de verkiezing van de genade'. Israël als volk wordt door God sinds de verwerping van de Heer Jezus niet meer als zijn volk erkend. Als de gemeente is

opgenomen zal God de draad met zijn volk weer opnemen en al de beloften die Hij aan dit volk heeft gedaan in vervulling doen gaan. Dit kun je allemaal leren uit Romeinen 9 11. De enkelingen die nu van zijn aardse volk tot geloof komen worden door God als 'zijn Israël' in deze tijd erkend, zonder daarvan een apart volk te maken naast de gemeente.

Hij spreekt de wens uit dat de Galaten hem niet meer zullen lastig vallen. Ze hadden hem moeiten gegeven door hun afdwalen van het evangelie dat hij hun had gepredikt. In deze brief had hij dit evangelie gloedvol en met veel innerlijke strijd verdedigd. Dat moest afdoende zijn. De littekens die hij moet hebben opgelopen, bijvoorbeeld bij geselingen en een steniging (zie hiervoor en voor nog meer ontbering 2 Korinthiërs 11 vers 23 25), noemt hij 'de merktekens van Jezus'. Hij noemt zijn meester hier bij wijze van uitzondering 'Jezus', zonder verdere toevoeging. Ik denk dat hij dit doet om aan te geven dat het gaat om het leven van de Heer Jezus in vernedering op aarde, waar Hij schande en pijn heeft ondergaan (Jesaja 52 vers 14). Paulus wilde zoveel als maar mogelijk was op zijn Meester lijken (zie Filippiërs 3 vers 10). Dat was zijn eer!

Dan eindigt hij zijn brief zoals hij hem was begonnen: kort en koel. Er zijn geen groeten, zoals in andere brieven, hoewel er veel broeders bij hem waren (1 vers 2). Ook zijn eigen groet ontbreekt. Hij kan niet anders dan hun 'genade van onze Heer Jezus Christus' toewensen, omdat alleen genade het enige tegenwicht is tegen de invloeden van wettisch denken. Dat is wat ik nodig heb, dat is ook wat jij nodig hebt. Die genade moet inwerken op het innerlijk, het denken, de geest van de christen. Opnieuw gebruikt Paulus de volle naam van de Heer Jezus, voorafgegaan door 'onze'. Dit 'onze' geeft de verbondenheid aan die er was tussen Paulus en de Galaten. Die verbondenheid komt ook prachtig tot uitdrukking in het woord 'broeders', dat ook laat zien hoe innig hij hen liefhad. Hij drukt daarmee ook uit, dat hij hun had geschreven juist vanuit het diepe besef van de band die er was tussen hem en zijn kinderen in het geloof. Mocht er, na alles wat hij had geschreven, nog enige twijfel zijn over hoe hij hen zag, dan was die twijfel hiermee de kop ingedrukt.

Het laatste woord van de brief is 'Amen'. Van alle brieven die Paulus heeft geschreven eindigt ook de brief aan de Romeinen met

'Amen'. Nog een aanwijzing hoezeer deze twee brieven op elkaar aansluiten; ze hebben beide de voorstelling en verdediging van het evangelie tot inhoud. Met dit 'Amen', dat is 'het is zo', verzegelt Paulus als het ware de brief. Wat er staat, blijft zo!

Ik wil dit commentaar graag besluiten met de woorden van een andere gelovige (G.C. Willis) en ik voeg daarbij de bede dat deze brief in mijn en in jouw leven het effect zal hebben waartoe God de Heilige Geest hem heeft laten schrijven:

'Het valt niet te zeggen hoe zwaar het voor Paulus moet zijn geweest om deze brief te schrijven, maar wat een schat hebben we erin voor vandaag. Het was zeker het werk van de duivel om destijds die leraars van de wet naar Galatië te sturen. Maar er was een hogere hand en een hart van liefde die alles leidden. Door de aanval van de vijand smeedde God voor ons een zwaard van het fijnste staal waarmee alle aanvallen van de vijand in de afgelopen bijna twintig eeuwen zijn weerstaan. En het is nog steeds even fris en krachtig als het al die eeuwen is geweest. Moge God Zelf onze handen oefenen om ermee te strijden en onze vingers om ermee te vechten (Psalm 144 vers 1) tot zijn eer. Amen.'

Lees nog eens Galaten 6 vers 12 tot en met 18

Verwerking:

Lees de brief nog eens door en noteer de keren dat er over het 'kruis' of 'gekruisigd' wordt gesproken. Laat op je inwerken in welk verband het voorkomt en wat dat betekent voor de praktijk van je geloofsleven.